بيزانتيون
ارمنيجه يوميه سياسى غزته . صاحب امتياز ومدير مسؤلى بوزانت كچيان
مطبعه واداره خانه سى باب عالى جاده سنده ٣٨ نومرو دائره مخصوصه ده در

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Տարեկան 7 Օսմ. վեցամսեայ 3½, եռամսեայ 2։ — Արտասահման 40 Ֆր. վեցամսեայ 20, եռամսեայ 10։ Թղթատարի ծախք մեր վրայ, բաց ի Ռուսիոյ Լոքալէ։

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԲՈՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ
Ի դիմաց Թերթին կ'ստորագրէ մի միայն
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն գրութիւնք

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
Directeur-Propriétaire
PUZANT KÉTCHIAN
Bab Aali Djaddéssi, No. 38.
CONSTANTINOPLE

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐԻ—ԹԻՒ 311 | Կ. ՊՈԼԻՍ, ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 1897 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 4/16 | 21 ՃԷՄԱԶԻ ԻԻԼ ԱԽԸՐ 1315. | 4 ԹԷՇՐԻՆԸ ՍԱՆԻ 1313 | Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 311

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

1896 ՆՈՅԵՄ. 4, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

Այս թուական մեծ նշանակութիւն ունի մեր հրապարակագրի կեանքին մէջ։ Ա՛ն օրն էր որ հրատարակեցինք լրագրոյս առաջին թիւը։ Ա՛ն օրն էր որ երկանցաւ մեր քսան երկու տարուան երազը։ 22 տարի ամէն օր անդուլ անդադար աշխատեր էինք հայ մամլոյն մէջ՝ այն միա՛կ բաղձանքով որ օրին մէկը լրագրապետ ըլլայինք, ու մեր հասկցած, մեր հաւնած ձեւով ու ոճով, անկողմնակալ, անաչառ եւ անկաշկանդ լրագրով մը ծառայէինք հանրութեան։ Աստուած մեր անհատական կեանքն արդէն օրհնած էր՝ յաջորդաբար հինգ զաւակ պարգեւելով մեզ։ Բայց կրնանք ըսել թէ անոնց ո՛չ միոյն ծնունդն ա՛յնքան յուզեց խանդավառեց զմեզ որքան այս վեցերորդ զաւկին՝ Բիւզանդիոնին՝ ծնունդը։

Եւ ի՛նչ դժուար ծնունդ, ի՛նչպիսի պարագաներու մէջ։ Ա՛ն պարագանե՛րն ալ ոչ նուազ նշանաւոր, ո՛չ նուազ յիշատակելի են, ու սերտիւ կապուած Բիւզանդիոնի հիմնարկութեան հետ։ Ո՞վ չի յիշեր ժամանակին անտեսական տագնապն, առեւտրական դադարը, գործի մարդոց մտատանջութիւնը, դրամական հրապարակին անձկութիւնը, գաղթային հոսանքն, յարաբերութեանց ձգտումը՝ կուրծք տալ հոսանքին, վստահութիւն ներշնչել թերահաւատներուն, կալ և մնալ ուր որ էինք, և դրամագլուխ, խելք և աշխատութիւն չխնայելով՝ հիմնել նո՛ր գործ մըն ձայնալքերթ մը հրատարակել՝ այս նշանաբանը դնելով անոր ճակատը՝ «Սի՛րտ առէք քիչ մը»։ (*) Ահա՛ մեր ըրածն, երկու բառով։

Հազիւ շաբաթէ մ'ի վեր ստացեր էինք լրագրոյն արտօնագիրը։ Բայց հայ տպարաններուն գրեթէ ամէնքն ալ դադրած վիճակի մէջ էին, և այն ատեն ոչ մէկը բաւական էր մեր մտադրած չափով թերթ մը ամէն օր հրատարակելու։ Հարկ էր վերայ կարկազմակերպելու ո՛չ միայն նոր թերթ մը, այլ և նոր տպարան մը։ Չէինք գիտեր թէ թերթն՝ այն որոշ ծրագրով զոր սահմաներ էինք անոր համար՝ ի՛նչ ընդունելութիւն պիտի գտնէր հասարակութենէն։ Չէինք գիտեր մանաւանդ թէ ո՛րչափ ընթերցող պիտի գտնէինք մայրաքաղաքին ու գաւառներուն մէջ։ Չէինք համարձակեր ուրեմն մեր կարողութենէն վեր ծախքի տակ մտնել։ Բայց ըրինք չըրինք, մէկ շաբթուան մէջ կազմակերպեցինք տպարան մը, որ ահա մէկ տարիէ ի վեր բաւեց թերթն ամէն օր որոշեալ ժամուն հրատարակելու, կիրակիէն զատ գրեթէ ո՛չ մէկ օր տօն բռնելով։ (**)

Մեր ծրագիրը շուտով պարզեցինք ժողովրդեան առջեւ։ Նախ և առաջ, մանաւանդ ըրինք գաղթել երթալուն ազգային, տնտեսական, ընկերական վնասներն ու վտանգները։ Հիմա, դառն փորձը կրելէն ետքը, դիւրին է, արդարեւ, ըսել ու գրել թէ անխոհեմութիւն էր մեր տնտեսական մրցակիցներուն՝ Յոյներուն, Հրեաներուն թողուլ մեր բնակութեան, մեր գործունէութեան, մեր գոյութեան այս դարաւոր ասպարէզը, մեր հայրենի երկիրը։ Բիւզանդիոն այն ատեն առաջինն եղաւ որ ձայն բարձրացուց այս հոսանքին դէմ, և ուրախ ենք հաստատելով որ իր յուսադրական, խրախուսական յորդորները ու խրատները ամուլ չմնացին բոլորովին։ Շատե՛ր խոստովանեցան մեզ ապա որ եթէ գաղթէին, դիւբ ... պղուստի միջոց, ամէն բան պիտի կորսնցնէին, և թէ գաղթելու տենդէն զերծնք բուժողը Նորահաստատ Հայաթերթն եղած էր։

Եւ յետոյ, ձեռք առինք կարօտեալներուն խնդիրն, անոնց ամէն բանէ առաջ հաց հասցնելու ստիպողութիւնն յիշեցուցինք, վերահաս ձմրան մէջ մանաւանդ անոնց վերապահուած վիճակին դառնութիւնններն ուրուագծեցինք անկեղծօրէն, բոլոր այն համարձակութեամբ զոր մեզ կուտար մեր քառորդ դարու անբասիր հրապարակային կեանքն, և այն ուղղամիտ պահպանողականութիւն զոր դաւանելու երբե՛ք չենք ամչցած. ընդհակառակն։

Հա՞րկ է յիշեցնել թէ մեր ձայն անլսելի չմնաց. թէ ուղղակի լրագրոյս միջոցաւ, և ա՛լ աւելի անուղղապէս, մօտակայ և հեռաբնակ ազգայիններէ և այլ մարդասէրներէ կլորիկ գումար մը Ս. Պատրիարք Հօր տրամադրութեան ներքեւ դրուեցաւ, երբեւ հացագին իր հօտին էն կարօտեալ անդամներուն ի Փոքր Ասիա, ի Խասգիւղ, ևն։

Իր առաջին ամիսը դեռ բոլորած չէր երբ՝ դարձեալ առաջինն ըլլալով՝ Բիւզանդիոն ուշադրութիւն դարձուց ազգային կարգ մը տղոց պատսպարութեան և բարոյական ու իմացական դաստիարակութեան կարեւորութեան վրայ, որպէս զի բարի և պարկեշտ քաղաքացիներ ըլլան երկրին, և օրինապահ հպատակներ։ Անշուշտ, կ'բաղձայինք որ այսօր շատ աւելի մեծ թուով անոք տղաք առնուած ըլլային այսպիսի պատսպարութեան մը նախախնամական հովանիին տակ։ Բայց կա՞յ հայ թերթերու ընթերցող մը որ չյիշէ այսօր թէ ամէնէն առաջ, և ամէնէն աւելի, ո՛ր թերթին մէջ յուզուեցաւ ծեծուեցաւ այս երաւցնէ կենսական խնդիր։

Չէ՞ մի որ նորածին թերթին առաջին շաբթուն մէջ իսկ ուշադրութիւն դարձուցինք Խասգեղէ արկածեալներուն և կարօտեալներուն վրայ, և մարդասիրութեան ու ազգային-վարչական պարտաճանաչութեան թախանձագին կոչումներ ըրինք՝ փութով նոր կազմակերպութիւն մը տալու անխնամ մնացած այն թաղին ու եկեղեցւոյն։ Մեր առաջին թիւերուն մէջ իսկ չէ՞ որ ազդարարեցինք «Վերաբանա՛նք Ս. Ներսէսեան վարժարանը». զի չէք կըրնար հայ թաղ մը վերակազմել ուր որ չկայ հայ դպրոց մը։

Դարձեալ, 96 նյմ.ի և դեկտ.ի մէջ էր որ պահանջեցինք Կեդրոնական Վարժարանին վերաբացումը՝ նոր և վստահելի տարրերու ձեռամբ պարտ ու պատշաճ վերակազմութեամբ, այնպիսի ժամանակ մը ուր գրեթէ ո՛չ ոք մտքէ կ'անցընէր պատեհականութիւնն Ազգին գլխաւոր կրթարանին վերահաստատման։

Բայց ամէնէն աւելի գաւառնե՛րն ու գաւառացինե՛րն են որ զբաղեցուցին մեր գլխաւոր սիւնակներ։ Պոլսէ մեկնելու շարժումը կրկին ուղղութեամբ տեղի ունեցած էր, ոմանք՝ դէպ Եւրոպա, ... գաւառներ ... զաւակներուն, ... [illegible] դիւնաւոր չկրցաւ ըլլալ, բայց կըրնանք ըսել թէ հարիւրաւոր դժբախտներու համար անմխտելի մխիթարութիւն մ'ընծայեց։

Ապաքէն, ջանք և ծախք չխնայեցինք՝ գաւառային կեանքն՝ իր նորագոյն պայմանաց ներքեւ՝ ըստ կարի հաւատարմաբար պատկերացնելու համար։ Բիւզանդիոն եւրոպեան թերթերէ աւելի կամ նուազ չահեկան թարգմանութիւններու անգոյն հաւաքածոյ մը չեղաւ, ու արդէն պիտի չըլլար՝ ըստ մեր ծրագրին։ Ամէն բանէ առաջ եղաւ ՀԱՅԱԹԵՐԹ մը, որ պիտի զբաղէր էապէս եւ հիմնապէս Ազգին վերաբերեալ գործերով։

Ցայսօր ո՛չ մէկ հայ թերթ Բիւզանդիոնէ աւելի թղթակցութիւն ունեցած է ամէն տեղերէ ուր Հայեր կան հաստատ բնակութեամբ կամ առժամեայ գաղթականութեամբ։ Իբր վաթսուն հազար Հայերու Պոլսէ հեռանալէն ետքն, անոնց ետեւէն գացող և անոնց վիճակն օր ըստ օրէ պատկերացնող թերթը Բիւզանդիոնն եղաւ։ Վառնայի հայ գաղթականութեան վիճակին առաջին գոյժերն ալ արցունքով Բիւզանդիոնն էր որ կարդաց։

Ժողովուրդն ինք ի՛նչ ընդունելութիւն ըրաւ Նորահաստատ Հայաթերթին։

—Մեք արդէն երազներով չէինք սնաներ երբ հիմնեցինք այս թերթ։ Ո՛չ ոք մեզմէ աւելի մօտէն գիտակ կրնար ըլլալ Ազգին տնտեսական և ընկերային կացութեան։ Գիտէինք թէ հրապարակին վրայ կ'պակսէին այն պայմանները որոց շնորհիւ երբեմն այնքան յաջողած էին Արեւելք և Հայրենիք։ Առաջին ամիսներուն մէջ, վնասն իսկ աչք առած էինք, մինչեւ որ թերթին ուղղութիւնն հասկնալի և ընդունելի ըլլար, նախապաշարումները ցրելով։ Բայց ժողովուրդը մեր ակնկալութենէն աւելի քաջալերեց զմեզ։ Գաւառացի ընթերցողներուն բացառիկ դիւրութիւն մ'ընծայած և ցայս վայր հայ մամլոյ մէջ օրինակը չտեսնուած զեղչ մը կրած էինք՝ Արեւելքէն պակաս պարունակութիւն չունեցող թերթ մը գաւառներուն տալով 140 ղրշ. ի, փոխանակ 200 ղշ. ի, ինչպէս էր Արեւելք։ Այսքան զոհողութիւն, թերթն ամէն կերպով շահեկան և ազգօգուտ ընելու համար այսքան խնամք և հոգածութիւն՝ ամուլ չմնացին։ Եւ շնորհակալութեամբ կ'գրենք թէ Բիւզանդիոն այսօր աւելի ընթերցող ունի քան ինչ որ ունէր Արեւելք, երբ միմէնակ տէր էր հրապարակին, և դրամական յաջողութեան շատ աւելի փայլուն շրջաններու մէջ կ'հրատարակուէր, — և երբ Պոլսոյ և գաւառներու մէջ լրագրի դրամ տուողները կրկնապատիկ աւելի էին թերեւս՝ շնորհիւ յաջողութեան գործոց։

Անխուսափելի էր որ յաջողութիւնը նախանձ շարժէր։ Համակրութեան ցոյցերու հետ նախանձի արտայայտութիւններն ալ չուշացան։ Տեսակ տեսակ բամբասանքներ լսեցինք։ Երբ՝ լրագրոյս առաջին թիւերէն սկսեալ՝ մեր հայ-հռոմէական ազգայնոց նկատմամբ աւելի հաշտ, աւելի եղբայրասէր ոգի մը ցոյց տուինք, որ անխուսափելի էր մանաւանդ Ազգին բազմակարօտ, վայրավատին վիճակին մէջ, բամբասեցին զմեզ թէ «կաթոլիկներէն շահուած ենք»։ Երբ անոր տղոց խնդրոյն առթիւ քննադատեցինք միսիո- [illegible] առարկուեցաւ թէ «Ամերիկացիները շահեր են զմեզ»։ Երբ նորընտիր Պատրիարքին արժանիքը չեշտեցինք, Բիւզանդիոնին համար ըսին թէ «Օրմանեան Սրբազանին թերթն է», և երբ մեր վեղարաւորները քննադատեցինք՝ գաւառային պաշտօնէ խուսափելուն համար, «Արմաշցիներուն օրգանն եղած է» ըսին։ Իսկ երբ Ազգ. Հիւանդանոցին բարեկարգութեան կարօտ կողմերը կատարեալ անկեղծութեամբ և համարձակութեամբ մատնանիշ ըրինք, զեղծ և անամօթ պաշտօնեաներ գտնուեցան որք բամբասեցին զմեզ թէ «շահախնդրութեան ոգւով կ'գրենք»։ Ա՛լ աւելի բամբասեցին զմեզ՝ լրագրոյն առաջին ամսոյն մէջ, երբ թէ «անխոստովանելի կերպերով» արժանացած ըլլայինք լրագրապետի պատուոյն, ևն։ (*)

Բոլոր այս բամբասանքներ, որ թէեւ հրապարակի վրայ չկրցան գրել զանոնք, — հասան մեր ականջին, բայց մեք վայրկեան մը կարեւորութիւն չտուինք այնպիսի վայրահաջութեանց, որոց պղտոր աղբիւրը քաջ ծանօթ էր մեզ, եւ մեր գործին նայեցանք անխռով ու անվրդով, համոզուած ըլլալով թէ իրաւունքն ամէն դարերու այն ամենամեծ իմաստասէրին՝ Յիսուսին՝ է, որ ըսած է՝ «ԾԱՌ Ի ՊՏՂՈՑ ԻՒՐՈՑ ՃԱՆԱՉԻ»։ Ուրիշ բացատրութեան մը չի կարօտիր Բիւզանդիոն։

(*)·—Խմբագրական Բիւզանդիոնի 3րդ թուոյն։

(**)—1896 Նոյեմ. 4էն մինչեւ 1897 Նոյեմ. 3 [illegible] 310 թիւ [illegible]

(*). —Այսչափ մարդիկ որ լրագրապետ եղեր են առանց քանի՞ս նախապէս քառորդ դարու մօտ արուեստին աշկերտութիւնն ըրած ըլլայ մեզ պէս, և ինքզինք հասարակութեան կանխաւ ճանչցուցած։ Լրագրիս առաջին թուոյն մէջ փութացինք մեր շնորհակալիքն յայտնել հոյս. Կառավարութեան՝ այս բանիս համար որ ի նկատ առնլով մեր այնչափ տարուան ուղղամիտ հրապարակագրութեան անսասփ ան- [illegible]

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ՆԱԽԱՊԱՇԱՐՈՒՄՆԵՐ

Կարինի մէջ, ծննդաբեր կնոջ շուրջն ի գործ կ'դրուին ի ձեռն ջոջիկ դայեկներու հետագայ նախապաշարումները խորհրդաւոր ու միստիքական ձեւերու տակ, յորս կ'երեւին նախաքրիստոնէական դարերէ մնացած տոհմային հին բարքեր, զարմանալի ու հետաքրքրական։ Դայեակը, նորածնոյն աշխարհ գալէն քիչ վերջ՝ զայն կ'պալուրէ (խանձարուրի մէջ փաթթել), ու կ'դրկէ մէկ ձեռքով հաց մը բռնած, իսկ միւսով թոնրի (թոնիր) շիշ մը որուն ծայրը սուխ մ'անցուած պէտք է ըլլայ. (թոնրի շիշը՝ $1\frac{1}{2}$ մեդր երկայնութեամբ երկաթեայ ձող մ'է զոր կ'գործածեն կրակը խառնելու համար)։ Դայեակն այս վիճակով՝ կ'սկսի ծննդաբեր կնոջ սենեկէն դէպ ի դուրս ելլել յամրաքայլ, քթին տակէն աղօթք մը փսփսալով. (Հայր-մեր, Հաւատով խոստովանիմ, և կամ այլ ինչ)։ Ամէն մէկ դռնէ երբ դուրս կ'ելլէ, շիշով կ'խաչակնքէ դռան վերն ու վարն, աջն ու ձախն, և ապա կ'յառաջանայ դէպ ի երկրորդ դուռը. մի և նոյն արարողութեամբ և նոյն յամրաքայլ գնացքով կ'անցնի այդ դռնէն ալ, երրորդէն ալ (եթէ կայ), և վերջապէս քաչակնքելով տան դրսի դռնէն ալ դուրս կ'ելլէ, ուր — ցերեկ ըլլայ թէ գիշեր — մոգական ու խորհրդաւոր ձեւերու տակ կ'շարունակէ աղօթել և խաչակնքել երկրի չորս կողմը. տեսակ մ'անդաստան։ Ձեռքին հացը շներուն կեր կ'ընէ, և ապա՝ հանդիսական վեհ կերպարանք մը առած, խորհրդաւոր ու անըմբռնելի բաներ կատարողի մը սեգ շարժումներով, կ'վերադառնայ սենեակ, չմոռնալով անցած տեղերն աղօթել ու շիշով խաչակնքել։ Յետոյ տղացկանին մօտենալով՝ — երախան միշտ գիրկը— թեթեւապէս կ'նստի անոր փորին վրայ և երեք անգամ կ'հարցնէ անոր, «Մարիա՛մ, ծա՞նր ես, տը (թէ) թեթեւ», ըսէ՛ «թեթեւ եմ» — թեթեւ եմ» կ'պատասխանէ ծննդաբեր կինը ցած և երկիւղած ձայնով մը։ Չ'մոռնամ ըսելու թէ մեր ջոջիկ դայեակն, ամէն անգամ որ այդ հարցումը կ'ընէ, կ'ելլայ ու կ'նստի՝ միշտ նոյն պատասխանն ընդունելով։ Մարդ՝ պահ մը վախ կ'զգայ թէ տղամայրը չնչասպառ պիտի ըլլայ այդ ահագին ծանրութեան ներքեւ. այլ ո՛չ, նա սիրով կ'կրէ դայեկին այդ ճնշիչ ծանրութիւնը։ Դայեակն, ապա վար կ'դնէ ծաղկատի երախան մայրիկին կուշտը, իսկ շիշը, մկրատ մը և մախաթ (չուվալդըզ) մը տղամօր բարձին տակ կը դնէ, ասեղ մ'ալ բարձին վրայ կ'զարնէ։ Այս վերջին արարողութիւնը կը կատարէ, որպէս զի երախան խօխ չըլլայ աչքի-լուսի եկող տիկիններէ եւ օրիորդներէ, բարեկամներէ ու նախանձոտ դրացիներէ։

Եւ յետոյ դայեակը պահ մը հանգիստ կ'առնէ, սուրճը կ'խմէ, ծննդաբերին և այլ պարագայից աչքերը կը լուսէ, ու կ'մեկնի ըսելով «Աստուծոյն ու խաչը վրան ըլլի»։ Եթէ, քառսունքին մէջ, երեխային պառկած սենեակը միս բերուի պատահաբար, միսը բերուած պահուն տղան պիտի վերցնեն պառկած տեղէն, որպէս զի ոտնիկոխ չըլլայ։ Իսկ եթէ մոռացմամբ ի գործ դրուի այդ քրէական յանցանքը, տղան մօխ-խօխ ըլլալով՝ ոտնկոխ ալ կ'ըլլայ, որուն առաջքն անմիջական կերպով առնլու համար, պէտք է երեք օր իրարու վրայ կշռեն տղան, կշռորդին մէկ նժարին մէջ երեխան դնելով, իսկ միւսին մէջ՝ զայն հաւասարակշռելու համար՝ միս։ Երրորդ օրը՝ միսը (կշռուած) կուտեն, իսկ տըղուն ոտքերը կ'ամրանան, որով ծնողք կ'յուսադրուին թէ մանուկը շուտ ոտքի պիտի ելլէ...։

(Հաւաքեց)

Կարին

ԱՐՍԷՆ

ԳԱՍԸՄ ՓԱՇԱ

Տնտեսական տագնապին հետեւանքն այն աստիճան աղետալի եղաւ Գասըմ Փաշայի Հայոց թաղին համար, որ այսօր սրտի յուզումով կ'պարտաւորինք յայտնել թէ՝ Եկեղեցի և Դպրոց արգահատելի ճգնաժամի մը մէջ կը գտնուին։ Թաղեցիներուն մեծ և կարեւոր մասն արդէն գաղթած ըլլալով, մնացեալներն իրենց ապրուստէն դըժգոհ, եկեղեցւոյ և դպրոցի մատակարարութեան մասին զբաղման և միջոց փնտռելու ոչ ժամանակ ունին եւ ոչ կարողութիւն։ Եկեղեցին որ արդէն հաստատ եկամուտներ չէ ունեցած եւ միշտ անկայուն հասոյթներով մատակարարուած է, այժմ այդ վերջիններէն ալ զրկուած, իր առօրեայ ամենակարեւոր պէտքերն անգամ հոգալու անկարող կ'գտնուի։ Իր ամբողջ պաշտօնեաներու թիւը կ'կազմեն... վարդապետ մը եւ ժամկոչ մը։ Քահանայ չունի։ Առժամանակեայ Թաղ. խորհըրդոյ անդամներն հարկ եղած տեղեր դիմեցին թէեւ, բայց մայրաքաղաքիս բազմաթիւ քահանաներուն մէջէն հատ մը չգտնուեցաւ որ այդ աղքատիկ եկեղեցւոյ քահանայագործութիւնն ըստանձնէր եւ ժողովուրդն հոգեւորապէս մխիթարէր։ Եկեղեցւոյ ամբողջ հասոյթը կ'կայանայ շաբաթական 5-6 ղրշ. մոմածախ, եւ մերթ ընդ մերթ ալ պատահաբար հաւաքուած չնչին գումարներու մէջ. (եթէ եկեղեցին շնորհքով քահանայ մ'ունենար, այդ հասոյթը կրնար բազմապատկել, եւ քահանան ալ ապրիլ)։ Թաղ. խորհըրդոյ անդամներն իրենց բոլոր յոյսը դրած են յառաջիկայ Մեծնայ Ս. Ցա- [illegible]

— Եկեղեցիին դռները գոցե՞լ. բայց թաղեցիին հոգեւոր պէտքե՞րը։ — Բա՞ց թողուլ ուրեմն. ծախքերն ինչպէ՞ս գոցելու է այն ատեն...։ Հապա դըպրո՞ցն, ուր 30ի չափ 5-10 տարեկան տղաքներ կ'յաճախեն, եւ Թաղ. խորհուրդն ամէն ջանք ի գործ դրած է գէթ անոր դռները չփակելու այդ տղոց երեսին. սակայն ի՛նչ օգուտ, այս տարուան վաղահաս ձմեռն, ինչպէ՛ս և փայտի և ածուխի սղութիւնը պիտի պարտաւորեն թերեւս գոցել տալ. վասն զի՝ փայտ չկայ, ածուխ չկայ և եկեղեցւոյ սնտուկն ալ դրամ չկայ որ այդ պէտքերն հոգայ։ Խե՜ղճ պըզտիկներ, դողալով դողդղալով դպրոցի դռնէն ներս կ'մտնեն, և ամենայն մինչեւ իրիկուն իրենց չնչին այդ յարկի ցրտութիւնը կակղել կ'փորձեն...։ Քանի՛ բարեսէր անձինքներ արդեօք առիթ կ'փնտռեն հիմա, իրենց մարդասիրական առատաձեռնութիւնով դժբախտներ մխիթարելու. եթէ ... դոնցմէ մէկը բարեհաճէր անգամ մը աչքը Գասըմ Փաշայի վրայ դարձնել, և այդ 30ի չափ պզտիկներուն համար քիչ մը փայտ և ածուխ շնորհէր, այդ առիթը փնտռելու ձանձրոյթէն ազատելով դժբախտ արարածներն ալ այս սրտաշարժ կացութենէն փրկած պիտի ըլլար։

Գ. ԲՈԼԱՏ

ԱՐԺԱՆԱՒՈՐ ՔԱՀԱՆԱՆԵՐ

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ, 27 Հոկտ. 97

Անցեալ ՇԲ. օր վախճանեցաւ տեղւոյս ալեզարդ քահանաներէ Ազարեան Տ. Յակոբ Հայրն ի հասակի 77 ամաց։ Հանգուցեալն Արմաշու Վանուց ուսումնարանի և Մավեան Յովհաննէս պատուելիի անդրանիկ աշակերտներէն էր. ժամանակին յարմար ուսմունքը լրացնելէ ետք քաղաքս դարձած և պահ մը շուկայի գործով զբաղելէ յետոյ տեղւոյս Ազգ. վարժարանաց մէջ ուսուցչութեամբ պարապած էր. 1855ին քաղաքացւոց միահաղոյն փափաքանաց համաձայն, լուսահոգի Տ. Յարութիւն քահանայի հետ, ի Գումգաբու օրուան Յակոբոս Պատրիարքէն քահանայ ձեռնադրուած, և շուրջ 42 տարիներ արդիւնաւորապէս պաշտօնավարած է քաղաքիս մէջ։ Ի բացակայութեան վիճակիս Առաջն. Ս. Հօր, Մագլմեան Կարապետ Վ.ի նախագահութեամբ թաղման հանդէսը կատարուեցաւ ի ներկայութեան յուղարկաւորաց ըստուար բազմութեան մը։ Հանգուցեալն ընդհ. քաղաքացւոց ծանօթ էր իր մաքրակրօն և ողորմած վարքով, որով իրաւամբ արժանացած էր ամենուրեք հայր մականունին։ Իտալերէնի լաւ տեղեակ էր և եկեղեցական երգեցողու- [illegible]

ցէր անպէտ անդրէն պիտի հարցնէին ու. իմանան, այն ալ ոչ թէ իրենց մօտ գտնուող եպիսկոպոսէն այլ հեռին գտնուող կղերէ մը. ուրեմն ցարգ հարիւրաւոր Ննջեցեալներու հոգեհանգստեան կարգը ծուռ-ծուռ կատարած են առանց նշանակութիւնը գիտնալու ցաւալի վիճակ . . . ։ Բայց աւելի ինչ սպասելու իրաւունք ունինք. մեք պաշտօնին մարդը փնտռելու վարժուած չենք դեռ, այլ մարդու գործ պատրաստելու ունակութիւնն ունինք։ Ց. Մ. ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆ. — Հելլէն պատուիրակներն Աթէնքէ սպասուած հրահանգն ստացած ըլլալով, հաշտութեան վերջնական դաշնագրութեան բանակցութիւնք երէկ տեղի ունեցան Խարիճյէի մէջ։ Հելլէն պատուիրակներն երէկ իրիկուն ալ հրահանգ ուզեցին Աթէնքէ։

ԱԹԷՆՔԻ անգլ. ու Փրանս. դեսպանք ծանուցին վարչապետ Մ. Զաիմիսի թէ Թեսալիացի գաղթականք արտօնուած են Վոլոյի ճամբով ալ իրենց տեղերը դառնալու։

—Սահմանագլխոյ գծման յանձնաժողովը ձմեռուան սաստկութեան պատճառաւ Թեսալիա դարձաւ։ Խորհրդակցութիւնք քարտէսի վրայ կ'կատարուին։ Կ'հերքուի այն լուր թէ յանձնաժողովոյ աշխատութիւնք մինչեւ գարուն յետաձգուած ըլլան։ Յանձնաժողովոյ մէկ քանի անդամք իրենց կառավարութենէն հրահանգ ուզած են եւ պատասխան ստանալնուն պէս, սահմանագլխոյ գծման աշխատութիւնք պիտի շարունակուին։

—Հակակշռի միջազգային յանձնաժողովը կ'յապաղէ իր ծրագրին հրատարակութիւնը։ Յանձնաժողովը՝ պահանջատեարց յատկացուած հասոյթներուն հսկելէ զատ, կ'ուզէ նաեւ ընդհ. հասութից վրայ հսկողութիւն կատարել, որով իր իրաւասութեան սահմանն անցած կ'նկատուի։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆԻ Երեսփ. ժողովը նախագահի ընտրութեան խնդրով կը զբաղի։ Դահլիճը, Ներքին տագնապներու տեղի չտալու համար, վստահութեան քուէ պիտի չպահանջէ։

ՔԱԲԻՏԻՒԼԱՍԻՈՆԻ մասին օսմ. և հելլէն պատուիրակաց անհամաձայնութիւնը-սա պէս կ'սահմանէ Ստանտարտի թղթակիցը (11 Նոյմ.)—Օսմ. պատուիրակները կ'գանգատին թէ (Ա.) Հելլէն վաճառական-հիւպատոսներ շատ մը ապրանք կ'ներածեն և մաքս չեն տար, առարկելով թէ «Մեր անձնական գործածութեան համար է»։ (Բ.) Երբ օսմ. հպատակներ դատ մ'ունենան հելլէն հպատակաց դէմ, հելլէն Թարգմանք կանոնաւորապէս չեն գար դատարան, որով դատն եւ կ'մնայ։ (Գ.) Նոյնպէս դատերու մէջ, հելլէն հպատակները պարտաւորելու համար որ դատարան գան՝ ձնշում ի գործ չի դրուիր հելլէն հիւպատոսարանէն։ (Դ.) Սեանկութեան օրէնքին տրամադրութիւններէն կ'խուսափին հելլէն հպատակները։ (Ե.) Վաքֆի եւ կալուածական ժառանգութեան օրէնքին տրամադրութիւններէն ալ կ'խուսափին։ Օսմ. պատուիրակները կ'ուզեն այժմէն նշանակել այս կէտեր, առաջիկային թողլով տեւական կարգադրութիւն մը. մինչ հելլէն պատուիրակներն ամէն մանրամասնութիւններ մէկ անգամէն որոշել ուզելով, իրենք կ'երկարեն բանակցութիւնները։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ Երեսփոխանական ընտրութիւնք պիտի յետաձգուին մինչեւ որ գրաւեալ վայրերու խնդիրը վերջնապէս կարգադրուի. որովհետեւ արդի վիճակին մէջ կարելի չէ երեսփոխանական ընտրութիւն կատարել ըստ սահմանադրութեան, որ կ'տրամադրէ թէ ընտրութիւնք պէտք է միեւնոյն օրը կատարուին ամբողջ երկրին մէջ։

—Զօր. Սմոլէնից երեսփոխանական ընտրելի պիտի ըլլայ և հաւանօրէն առանց ընդդիմութեան ընտրուի։

Մ. ՍՔՈՒԶԷՍ, Յունաստանի արտաքին գործոց նախկին նախարարը, Բեզերպուրկ ժամանեց է՝ հելլէն կառավարութեան կողմէ յատուկ պաշտօնով։ Մ. Սքուզէս որ նոյն նպատակաւ Բարիզ գացած էր, Լոնտոն ալ պիտի երթայ։

ԿՐԵՏԷ.—Փրանս. նաւային երեսուն զինուոր որք Սուպաշիի (Հանեայէ մէկ ժամ հեռու) կայանը կ'գտնուէին, անցեալ ԵՇ. Կրետէէ Մարսիլիա ժամանեցին. ամէնքն ալ տենդէ բռնուած և շատ տկար ըլլալով կառքերով հիւանդանոց տարուեցան։ Ասոնք կ'ըսեն թէ կացութիւնը շատ հանդարտ է։ Կրետէի միջազգային զինուորք շատ կ'նեղուին ճահճային տենդէ և արեւնամիզութենէ, բայց հիւանդանոցները շատ կանոնաւոր են։

—Անգլ. Իմբրէթ-Ուլ-Իսլամ մարտանաւուն զէկն անցեալ շաբթու Գանտիայի բերդերն աւրուելով, մարտանաւը վնասուած ու նաւահանգիստ մտեր է։ Հանեայէ հեռագրաւ օգնութիւն ուզուելով անգլ. ուրիշ մարտանաւ մը ղրկուեր է. օդին գէշութեան պատճառաւ կարելի չէ եղած նորոգութեան ձեռնարկել։

—Մովակալք պատասխաներ են Կրետացւոց ժողովին թէ ընդունած են անոնց յիշատակագիրը, բայց տակաւին վերջնական որոշում մը կարող չեն տալ։

—Սապահ կ'հերքէ Ստանտարտի այն լուր թէ Գանտիայի մէջ իբրեւ թէ երկու իսլամ վիրաւորած ըլլան յոյն կին մը։

ԹՈՐՓԻԼՆԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ. — Հարիւրապետ Ռաֆդորուլօ կ'յայտարարէ թէ Եորկիոս իշխանը գիտէր Թորփիլներու պատրոյգ չունենալը։ Էսդիա լրագիրը կ'պահանջէ որ Եորկիոս իշխան զինուորական ատեանի մը առջեւ դատուի։ Լրագիրք ծովային նախկին նախարար Լէվիտիսի յայտնութիւնները կ'հրատարակեն ի մասին նաւատորմին անգործութեան։ Այս բանակռիւներ և ուրիշ զրոյցներ հանրային կարծիքը կ'գրգռեն։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լ. ՍԱԼԶՊԸՐԻԻ ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ կ'քննադատուի ազատականաց եւ անոնց լրագրերուն կողմէ։ Ազատական երեսփոխան մը՝ Մր. Ասքիդ՝ անցեալ ԴՇ. քաղաքական ակումբի մը մէջ ըսաւ թէ Կրետէի, Վենեզուէլլայի, Մատակասքարի մէջ են. Անգլիոյ դերը միշտ բողոքել ու տեղի տալ եղաւ։ Լ. Սալզպըրիի բանախօսութիւնն անբաւական արդարացում մ'է միայն այն աննշան արդիւնքին զոր Եւրոպական Ներդաշնակութիւնը ձեռք բերաւ Արեւելեան խնդրոյ մէջ։

—Անգլ. Թերթ մը կրկին անգամ կ'ծանուցանէ թէ Լ. Սալզպըրի մտադիր է ի մօտոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը թողուլ, պահելով վարչապետութիւնը։ Արտաքին գործերը պիտի յանձնուին պատերազմական նախարար Լանստաուն մարքիզին։

ԵՐԵՍՓ. ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ Ց'ԱՆԳԼԻԱ. — Լիվրբուլի մէջ երեսփոխան Մր. Պիկէժի տեղ, որ դատաւոր կարգուելով երեսփոխանութենէ հրաժարած է, նոր ընտրութեան ձեռնարկուեցաւ. ընտրելիներն էին՝ Մր. Մաք Արթիւր պահպանողական, Մր. Րէ ազատական։ Այս ընտրութեան մէջ ալ, պահպանողականց մեծամասնութիւնն որ նախորդ ընտրութեանց մէջ 254 ձայն էր, 54ի իջաւ։ Այս արդիւնքէն կ'երեւի թէ պահպանողականք ինչպէս ի Տէնպա, Պարնսլի եւ Միտլըրն, Լիվրբուլի մէջ ալ կ'կորսնցունեն։

ՍՊԱՆԻԱ.—Նախարարաց Խորհուրդն անցեալ շաբթու զբաղեցաւ Քուպայի բարենորոգմանց ծրագրոյն երկրորդ մասին քննութեամբ ։ Այդ ծրագրոյն համաձայն, Քուպայի Երեսփ. ժողովը պիտի ընտրուի հանրային քուէարկութեամբ և 60 երեսփոխանէ պիտի բաղկանայ, իսկ ծերակոյտը՝ 30 անդամէ։ Այս երկու ժողովները բացարձակ հսկողութիւն պիտի ունենան տուրքերուն և ելմտացոյցին վրայ, բայց Սպանիա իրեն կ'վերապահէ դատական, եկեղեցական, ոստիկանական, զինուորական, ծովային և արտաքին գործերը։

—Նախարարաց Խորհուրդն այդ նիստին մէջ որոշեց արտօնել երկու նոր յաճախորդաց չինութիւնը։ Նոյնպէս արտօնեց որ Քուպայի և Փիլիպեան կղզիներու կուսակալք լիազօր իշխանութիւն ունենան ներում շնորհելու։

—Ուաշինկդընի կառավարութիւնն Սպանիոյ վերջին ծանուցագրոյն պատասխան մը կ'պատրաստէ, յորում պիտի ըսէ թէ Մ. Նահանգներն ամենամեծ ջանքեր ըրած են ի Քուպա գաղտնի օգնութեանց առաքումն արգիլելու. առ այս մեծամեծ գումարներ ծախսած և նաւատորմ մը ու մասնաւոր պաշտօնեաներ գործածած են։

—Նախկին ապստամբապետ Մարքոս Կարսիա, որ Սպանիոյ կառավարութեան կողմէ վերջերս Սանդա Բլարայի կառավարիչ անուանեցաւ, կ'աշխատի եղեր որ ապստամբք զէնքերնին ձգեն։ Սեւամորթները չեն ուզեր եղեր հնազանդիլ. իսկ սպիտակները նախամեծար կ'համարին ինքնօրինութիւնը՝ գերիշխանութեամբ Սպանիոյ, քան այն անիշխանութիւն որ առաջ պիտի գայ երբ Քուպա անկախ ըլլայ կամ Մ. Նահանգաց միացուի։

—Վէյլէր զօրավարը տանող Մոնսերրա շոգենաւը Փիասուած ըլլալով, Կիպարա (Քուպա) կենալ պարտաւորեր է նորոգուելու։ Այդ միջոցին զօր. Վէյլէր ցամաք ելնելով զինուորք զինուորական պատիւներ ըրեր են իբրեւ թէ ցարդ կղզւոյն կուսակալն եղած ըլլայ։ Զօր. Վէյլէր տեղւոյն զբօսարանն այցելեր է, ուր բանախօսութիւնք արտասանուեր են։ Մարքէզալ Պլանքօ այս պատճառաւ պաշտօնանկ ըրեր է Կիպարայի կառավարական պաշտօնեաները։

—Սպանիոյ արեւելեան և հարաւային կողմերն ընդհանուր կերպով անձրեւ կ'տեղայ։ Մալակայի եւ Վալէնսիայի մէջ ողողումներ եղած են, ուրիշ տեղեր մէկ քանի տուներ փլեր են։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ.— Մայտանի բարձր հովիտն (Աֆրիտիներու երկրին սրտին վրայ) մտնող անգլօ-հնդիկ զինուորք վերջերս ապստամբաց հետ ընդհարում մ'ունեցան միանգամայն կէս ձախողուած մը կրեցին, երբ ի Սարան-Սար հետազօտութիւն մը կ'կատարէին հրամանատարութեամբ նոյնիսկ Սըր Ուիլլէմ Լոքարդի։ Այս յառաջխաղացութիւն, զոր կատարեցին Տորսէդի, Նորթամբթըրնշայրի ու Բէնճապի զինուորք, մեծամեծ դժուարութեանց հանդիպեցաւ։ Տաժանելի վերելքէ մը յետոյ երբ լերան գագաթն ելան, տեսան թէ ապստամբք իրենց բանակետղէն հեռացած են։ Անգլօ-հնդիկ զինուորք ետ քաշուելու ատեն ամէնէն աւելի կորուստ ունեցան։ Ապստամբք ամէն կողմէ պաշարած էին, տեղը դարուփոս ըլլալով կրցան ինքզինքնին պաշտպանել և միանգամայն խիստ մօտէն կրակ ընել անգլօ-հնդիկներուն վրայ։ Այս վերջինք ունեցան 10 մեռեալ և 46 վիրաւոր, 13 հոգի ալ անյայտացած։

—Այս ձախողուածին իբրեւ փոխարինութիւն, Ղուրքաներն, Տորքշայրի գունդին հետ, ետ մղեցին ապստամբաց խումբ մը որ մինչեւ Մայտանի բանակետղին մօտեցած էր։ Անգլօ-հնդիկներէն թէեւ հարիւրապետ մը մեռաւ, սակայն ապստամբներն ալ 12 մարդ կորուսին։ Անգլօ-հնդիկները կործանեցին Զաքքա-Խեթներու աշտարակները, բայց երկու մեռեալ և չորս վիրաւոր ունեցան։

— Հնդկաստանի նախարար Լորտ Ճ. Համիլթըն ի Լոնտոն սա բանախօսութիւնն ըրաւ Հնդկաստանի դէպքերուն վրայ. — «Այս քաղաքականութիւն պաշտպանողական է. մէկ քանի քննադատներ կարծիք յայտնեցին թէ պէտք է անմիջապէս դրաւել խռովութիւն ծագած վայրերն. ուրիշներ ալ առաջարկեցին թողուլ մեր ձեռքը գտնուած զինուորական դիրքերն. այս լուծումներու և ոչ միոյն համակարծիք եմ։ Պէտք է մեր ուշադրութիւնն ու ոյժերը կեդրոնացնենք այն ճամբաներու և կէտերու վրայ որք մեզ համար անհրաժեշտ են ի գլուխ հանելու մեր պարտաւորութիւններն հանդէպ հնդիկ կառավարութեան ։ Ուրիշ տեղեր ալ պէտք է բաւականանանք ցեղերու հնազանդութիւն յայտնելովն և զգուշանանք անոնց գործին խառնուելէ։»

ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԱԼ ՏՐԷՅՖԻՒՍԻ խնդրով Փրանսական մամուլը չէ միայն որ կ'զբաղի։ Ֆրէմտէմպլադ կ'ըսէ թէ Տրէյֆիւս դատական սխալի մը զոհն եղած ըլլայ թէ ոչ, այս խնդիր մասնաւոր կարեւորութիւն մը ստացած է, որովհետեւ այժմէութիւն կուտայ զինուորական դատերն հրապարակաւ տեսնելու մասին Փրանսացիներէ ոմանց ըրած պահանջմանց։ Ասոնք կ'յայտարարեն որ եթէ ստուգիւ դատական սխալ մը կայ, ապահովաբար տեղի պիտի չունենար, եթէ հրապարակաւ տեսնուած ըլլար դատը։

ՎԵՆԵԶՈՒԷԼԱ.—Գարագասէ կ'հեռագրուի թէ այդ երկիր դրամական ծանր տագնապի մը ենթարկուած է։ Գերմանական փոխառութեան կտրօններու վճարումն յետաձգուած է, մեռած զօրքերու այրիներու և տղոց ամսաթոշակներու վճարումն առկախ մնացած է, կառավարական պաշտօնէից ամսականք 30 % զեղչուած ու ներածութիւնք ջլատուած են. դրամատունք կ'մերժեն փոխանակագրերը կտրել։ Բարէնքէրոյի երկաթուղւոյ և շոգեկառքի ընկերութիւնը դադրած է գործելէ, և կ'ըսուի թէ այդ գիծը պիտի ծախուի քան մ'ամիսէն։ Անհամբեր կ'սպասուի նորընտիր նախագահ զօր. Անտրատէի պաշտօնին գլուխն անցնելուն։

ԿԱՏԱՂՈՒԹԵՆԷ ԲՌՆՈՒԱԾ.—Անցեալ ԲՇ. սոսկալի տեսամ մը պատահեր է Ալժէի քաղաքային հիւանդանոցին մէջ. Սուտանցի խափշիկ մը վերջերս կատաղի շունէ մը խածուած ըլլալով, Ալժէ ղրկուեր է տեղւոյն Բաստէօրեան հաստատութեան մէջ դարմանուելու։ Երկաթուղւոյ կայարանէն ղայն հիւանդանոց փոխադրող պաշտօնեան հազիւ թէ սրահն առաջնորդեր է զինքն, եահա յանկարծ խափշիկը, կատաղութեան վայրկենի մը մէջ, գլխուն փամթթոցին մէջ պահած դաշոյն մը հանելով, ձախ կողմէն ծանրապէս կը վիրաւորէ զայն։ Հիւանդանոցին հսկողն օգնութեան կ'հասնի, և խափշիկին վրայ կ'յարձակի, բայց սա կ'յաջողի նոյն դաշոյնով վիրաւորել այս վերջինն ալ որ քիչ մը վերջ հոգին կ'աւանդէ։ Վերջապէս ուրիշներ ալ օգնութեան կ'հասնին, և խափշիկին գլխուն հարուած մը տալով հազիւ կարող կ'ըլլան զսպել, և խցիկ մը տանիլ։ Միւս վիրաւորեալը ծանր վիճակի մէջ չի գտնուիր։

ՆՈՐ ՈՍԿԵՀԱՆՔ ՄԸ.— Նիւ Եորքէ կ'հեռագրուի թէ Ալասքայէ Թաքոմա հասնող շոգենաւ մը ծանուցեր է Ալասքայի մէջ գիւտը նոր ոսկեհանքի մը որ Քլոնտայքի ոսկեհանքերուն չափ հարուստ ըլլալ կ'կարծուի։ Քոյուքուք գետին մօտերը կ'գտնուի եղեր այս ոսկեհանք։

ՈՂԲԵՐԱԿԱՆ ԴԷՊՔ ՄԸ պատահեցաւ անցեալ ՇԲ. օր ի Վիէննա. քանի երկուամեայ ամուսնացած կին մը՝ ատրճանակի հարուածով մը սպաննեց ինքզինք. քանի մը ժամ առաջ մեռած էր ամուսինն, ու խեղճ կինն անկարող էր տոկալ անոր կորստեան պատճառած ցաւին ։ Այր եւ կին լաւ անուն մ'ունէին, եւ պատուաւոր ընկերութեանց հետ կ'ապրէին։ Խիստ կ'սիրէին զիրար, եւ շատ երջանիկ անցուցած էին այն երեք տարիներն յորմէ հետէ ամուսնացած էին։

ԱԹԷՆՔԻ հնագիտական ընկերութիւնը վերջերս որոշեց վերսկսիլ Պարթենոնի հնութեանց նորոգութիւնները։ Անգլիական ընկերութիւն մը որ Բէնդէլիքոսի մէջ մարմարիոնի հանքեր կը շահագործէ, առաջարկեր է մարմարիոնի խոշոր քարեր զետեղել ամէնէն ընտիր տեսակէն։ Լրագրերէ ոմանք կասկած կ'յայտնէին Ոլիմպեան Թանգարանին հաստատուն ըլլալուն մասին, ուր զետեղուած է Բրաքսիդիլիոսի ձեռակերտն եղող Հերմէսի հռչակաւոր արձանը, սակայն այդ կասկած անհիմն է բոլորովին։

ԽՐՈՒԱԴՔ ՆԻ ՄԱՃԱՌՔ.—Խրուադիոյ նահանգային ժողովը Նոյմ. 13/25ին նիստի հրաւիրուած է Հունգարիոյ հետ կնքուելիք պետական պայմանագրին վրայ վիճելու եւ քուէարկելու համար։ Երեսունի չափ ընդդիմադիրք, որք Տր. Ստրոսմայէրի և Տավիտ Ստարսէվիչի կուսակից են, պիտի ջանան արգիլել կուսակալական իշխանութիւնը քուէարկելէ այդ պայմանագիր, նոյն իսկ եթէ հարկ ըլլայ բռնել այն խափանարար ընթացքն, որ նորաձեւութիւն է հիմա Աւստրիոյ մէջ։

ԱԶԱԽՈՒ ծովուն նաւահանգիստները սառեցան։

ԳԵՐՄԱՆԱՑԻ Տօքթ. Բէզէրս, որ արեւելեան Ափրիկէի մէջ բնիկներու հետ գէշ վարուած ըլլալու յանցանօք ամբաստանուած է, Նոյեմ. 3/15 (երէկ) պիտի դատուէր Պերլինի վերաքննիչ ատենին առջեւ։

ՃԷՅ ԿՈՒԼՏԻ ԿԵՂԾ ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ. — Կ'յիշուի թէ Սարա Անճէլ անուն կին մը միլիոնատէր Ճէյ Կուլտի ժառանգորդներէն բաժին պահանջած էր ըսելով որ «երկաթուղեաց իշխանին» առաջին լքեալ կինն է։ Ի հաստատութիւն իր ըսածին կարգ մը անվաւեր թուղթեր և սուտ վկայութիւններ յառաջ բերած էր ։ Սարա Անճէլ, որ բախտախնդիր անձանց ձեռքը գործիք եղած էր, ինքնին ետ կեցեր է դատ վարելէ, յայտարարելով որ Ճէյ Կուլտի կինն եղած չէր և թէ տղայ եղած ատեննին «հարս ու փեսայի» խաղ խաղացած էին միայն։ Ճէյ Կուլտի ընտանիքը դատ պիտի բանայ նոյն կնոջ ու ընկերներուն դէմ իբրեւ զրպարտիչ, ստախօս և հանդուցեալոյն համբաւն աղարտող։

ՀԵՂՁԱՄԱՀ ԵՂԱԾ ՏՐԷՅՖԻՒՍ ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ մասին քննութիւնք առաջ կ'տարուին։ Կ'երեւի թէ այս հնգեակ անձնասպանութեան չարժառիթն՝ Արման Տրէյֆիւսի վերջերս ըրած դրամական կորուստ եղած է։ Ֆրանսական լրագրոց խորհրդածութեան առատ նիւթ եղած է այս անձնասպանութիւն, և մանաւանդ այն նամակ զոր Թանի խմբագրութեան ուղղած էր անձնասպանը ։ Դառն չէշտով մը կ'յիշէ թէ Տրէյֆիւս՝ ըրած դրամական կորուստներէն ետք ալ կ'գտնուէր նիւթական այնպիսի կացութեան մը մէջ, որուն պիտի նախանձէին բազմաթիւ աղքատներ։ «Կեանքը կ'արժէ ապրիլ, պայմանաւ որ հարուստ ըլլայ մարդ» կ'ըսէ եղեր Արման Տրէյֆիւս, ուստի երբ նշմարեր է թէ ըրած դրամական կորուստները թոյլ պիտի չտան իրեն նախկին ճոխութեան մէջ ապրիլ, կեանքի հաճոյքներուն նկատմամբ տարօրինակ արհամարհանքով մը, վերջ տուեր է իր եւ իրեններուն կենաց։ Ֆրանսացի գրողներ կ'ըսեն թէ մեծ մտահոգութիւն պատճառելու հանգամանք ունի մօտի այս տարօրինակ վիճակ՝ ընկերութեան ապագային տեսակէտով։ Իրաւունք ունին այդպէս մտածելու, բայց կրնանք բնական երեւոյթ մը համարիլ հոգեկան այս կացութիւն, յորմէ հետէ մարդիկ սկսան անտարբեր աչքով նայիլ կրօնի եւ անոր պարգեւած սփոփանքներուն վրայ։

ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ԲԱՐԻԶ.— Կ'ըսուի թէ անգլ. կառավարութիւնն արշաւանք մը կ'կազմակերպէ, Նիկէրի աջակողմեան եզերքին վրայ ֆրանսական ստացուածքները մէջտեղէն կտրելու համար։

ՊԵՐԼԻՆ.— Գերման կառավարութիւնն յածաւորակներ ղրկեց ի Չին, Զանկ-Թուանկի մէջ վերջերս գերման հպատակաց ջարդին համար փոխարինութիւն պահանջելու։

ՎԻԷՆՆԱ.— Վարչապետ Մ. Պատէնի բանախօսութեան մը մէջ յայտարարեց թէ կառավարութիւնը պիտի ջանայ համաձայնութիւն մը գոյացնել Գերմաններու եւ Չեխերու միջեւ։

ԼՈՆՏՈՆ. 14 Նոյ.— Շանկայէ կը ծանուցուի թէ Լի-Հունկ-Ջանկի զաւակներէն մին մօտերս Վաշինկդընի Չինական դեսպան պիտի անուանուի։

ՊԵԼԿՐԱՏ.— Կ'ըսուի թէ վարչապետ Մ. Վլատան Եորկէվիչ Պելկրատ դառնալուն Թագաւորէն պիտի պահանջէ լուծել Երեսփ. ժողովը։ Նոր ընտրութիւններ պիտի կատարուին մօտերս։

—Մ. Բասիչ յայտարարութիւն մը հրատարակելով կ'ըսէ թէ արմատական ընդդիմադիր դիրք մը պիտի բռնեն սահմանադրութեան վերաքննութեան, եւ արտաքին ու ներքին քաղաքականութեան վերաբերեալ խնդրոց մէջ։

ՎԻԷՆՆԱ.— Պոհեմիոյ պահանջմանց գոհացում տալու համար, Պատէնի կոմսն օրինագիծ մը պիտի պատրաստէ ազգայնութեանց և լեզուաց խնդրոյն վրայ։ Այս օրինագիծ մօտերս պիտի մատուցուի գաւառական ժողովներուն։

—Ընդդիմադիրք նորէն սկսան խափանարար ընթացք մը բռնել։ Ելմտացոյցի յանձնաժողովն որ պաշտօն ունի պետական պայմանագիրն ուսումնասիրել, տակաւին չկրցաւ եզրակացութեան մը յանգիլ։

ՏՈՔԴ. ՃԵՎԱՀԻՐՃԵԱՆ
ԲԺԻՇԿ, ՎԻՐԱԲՈՅԺ, ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ

Թէ իբրեւ Պետական հիւանդանոցներու բժիշկ եւ իբրեւ քաղաքապետական բժիշկ, եւ թէ իբրեւ մասնաւոր բժիշկ, իր երկարամեայ փորձառութեամբ, ի վիճակի է գոհ ընելու իրեն դիմողները: Վիրաբուժութեան ու Մանկաբարձութեան մէջ ի կիր կ'առնու ամենանոր գործիքներ զորս այս անգամ իրեն հետ բերած է Բարիզէ, ստեղծն մեծ Հիւանդանոցներուն մէջ անոնց գործողութիւնը մօտեն ուսումնասիրելէն ետքը, ապաքինման ու մաքրութեան ամենավերջին միջոցներուն շնորհիւ Վիրաբուժութեան ու Մանկաբար, ձութեան գործողութիւնք մինչեւ անվտանգ եւ ապահով կը հանդիսանան արդի Գիտութեան եւ Արուեստին առջեւ. Ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի իր տունը, Լանկա, Թուլումպա-Մէյտանը, Թ. 128, եւ Բշ. Եշ. եւ Շբ. օրեր ժամ 4-6 Մէրհամէքճեան դեղարանը Պանչէ-Գափու: Եշ. նոյն ժամերուն աղքատներ ձրի կ'նայի Մէրհամէքճեան դեղարանին մէջ: Իսկ Գշ.կէս օրեն ետքը աղքատ հիւանդները ձրի կ'դարմանէ Աճէմեան Էֆ. Գալֆաեանի դեղարանին մէջ ի Լանկա:

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

Օդերուն աւրուելուն պատճառաւ Թղթատարական երթեւեկութիւնք կանոնաւոր չեն կատարուիր ։ Քանի մը շաբթուան նամակներ միատեղ ստացանք երէկ։ Ի մէջ այլոց, Եդեսիայէ առինք հոկտ. 14, 21 և 22 թուով թղթակցութիւններ։ Մեր յարգոյ թղթակից գեղեցիկ նկարագրութիւն մ'ըրած է Եդեսիոյ Մանկանոցին բացման Ս. Սարգսի վանքին մէջ, ԴՇ., Հոկտ. 8ին և այս առթիւ այն Վանքն ալ ծանօթացուցած է։ Իր գրութիւն կ'հրատարակուի վաղուան թուով։ Այս առթիւ կ'տեղեկանանք թէ պատսպարութեան կարօտ Եդեսիացի աղքատիկ աղոց թուոյն պատճառաւ, Եդեսիոյ Մանկանոցին Հոգաբարձութիւնը շատ թախանձեր է Ս. Պատրիարք Հօր որ յատկացուած 15 ոսկի ամսաթոշակը զո՛նէ 20 ոսկիի բարձրացուի։ Կեդրոնական մանկախնամ յանձնակալութիւնը չէ կրցեր ընդունիլ, պատասխանելով թէ առայժմ այնպիսի ֆաւելում մ'ընելու վիճակի մէջ չի գտնուիր։ Բայց միեւնոյն ժամանակ 30 ոսկի ամսական յատկացուցած էր Մարաշի նորահաստատ Մանկանոցին, ուր յայտնի է թէ պէտքերն ու պարագաներն Եդեսիոյ մասին եղածէն աւելի ընդարձակ չեն։ Անշուշտ, նոյն իսկ Մարաշի համար, 30 ոսկի ամսականը մեծ բան մը չէ, բայց ինչո՞ւ համար չկարենանք աւելի կարեւոր չափով մը մասնակցիլ Եդեսիացի պատ. ազգայիններուն ինքնօգնութեան գովելի փորձերուն ։ Արդէն Եդեսիոյ Ս. Սարգսի Վանքը կ'առարկէ ուրիշ Վանքերէ այն բանով ալ որ չունի բնաւ հասոյթի միջոց ։ Աւասիկ բարեգործութեան արդիւնաւոր ասպարէզ մը, ուր մէկ մի ոսկին բացող պաշտօն մ'ունի մանկական հոգի մը փրկելու և երկրին օգտակար քաղաքացի հանդիսացնելու։ Ինչո՞ւ համար մերժենք Եդեսիացիներուն խնդիրքն, և այնպիսի բազմակարօտ վիճակի մը մէկ հատիկ ազգ. Մանկախնամ հաստատութեան համար զլանանք հինգ ոսկի ամսական։

—Երէկ առաւօտ՝ Ս. Պատրիարքն այցելութիւն տուաւ քանի մը նախարարաց։

—Եդեսիոյ ձեռնթափ Առաջնորդ Տ. Խորէն Սրբազան Մխիթարեան բաւական ժամանակէ ի վեր պատարագած չըլլալով, Հոկտ.ի Գ. կիրակին Ս. Պատարագ մատուցեր է Ս. Սարգսի Վանքին եկեղեցւոյն մէջ, և հակիրճ քարոզ մը խօսեր է ժողովրդեան, որ մեծ բազմութեամբ քաղաքէն հոն գացած էր։ Ինչպէս յայտնի է, քաղաքին մեծ եւ միակ եկեղեցին նորոգութեան կարօտ ըլլալով, անգործածելի մնացած է։— Մեզ կ'գրեն Եդեսիայէ թէ «Տ. Խորէն Սրբազան հաճեցաւ Մանկանոցի չքաւոր տղոց նըՕ ուրբեր 40 էնթարի, 40 շապիկ եւ 4- անդրավարտիք։ Նոյնպէս 40 զոյգ կօշիկ նուիրեց Սարգիս Կիւրճօղլուեան անուն ազգայինը։»

—Ցաւօք կ'իմանանք թէ Կայս. անձնական Գանձուն Նախարար Բարձր Միքայէլ փաշայի հիւանդութիւնը դեռ կ'շարունակէ։ Տքդ. Խորասանճեան, Ճէմիլ փաշա, Գամպուրօղլու, Նաֆիլեան փաշա եւ ուրիշ բժիշկներ խորհրդակցութիւն մը ունեցան, եւ կ'լսենք թէ այսօր բժշկական գործողութիւն պիտի կատարուի։ Վեհ. Սուլթանն ամէն օր երկու անգամ թիկնապահ ղըրկելով, իր անձնական Գանձուն Նախարարին որպիսութիւնն հարցնել կուտայ։ Նոյնպէս Զէքիէ իշխանուհին ամէն օր տեղեկութիւն կ'առնու ։

—Ատաբազարէ կ'գրեն մեզ Հոկտ. 31 թուով.— «60 ժամէ ի վեր անդադար ձիւն տեղաց։ Երէկ առաւօտ ժամը 5ը 20 անցած (Ր. Թ.) Հայ Աւետարանականաց ժողովատան տանիքը, դիզուած ձիւնին ծանրութեան չկարենալով տոկալ, սոսկալի ճարճատիւնով փլաւ։ Անկման ուժգնութենէն չէնքին ի ներքուստ շղթայող և կանգուն բռնող երկաթ ձողերն իսկ փշրուեցան։ Ահագին գերան մը ժողովատան տախտակամածը ծակելով ներքեւը գտնուող տղայոց դպրոցն ինկաւ. բարեբախտաբար դպրոցը քառորդ դադար ըլլալով աշակերտաց մեծ մասը դուրսը ձիւնախաղով կ'զբօսնուին և մնացեալ 60-70 աշակերտաց ո՛չ միայն քիթն արիւնեցաւ։ Այս ժողովատուն 20 տարի առաջ Սկովտիոյ մէջ պատրաստուած և հոս բերուած է. լածխս նայելով 650 օսմ. ոսկւոյ գնուած և փոխադրութեան համար ալ շուրջ 350 ոսկի ծախսուած է, որով ծախսուած 1000 ոսկիէն կոտրտած փայտի աւերակ մը միայն մնացած է։ Երէկ և այս գիշեր քսաւական տներ փլած են։ Քաղաքապետութիւնը մասնաւոր հոգ կ'տանի այժմ տուներու վրայ դիզուող ձիւները թափել տալու։ Ծառերը տերեւաթափ եղած չեն և իրենց վրայ դիզուող ձիւնի ծանրութեան տակ ոմանք ճղակոտոր, իսկ մեծ թուով ալ արմատախիլ եղած են։ Թէեւ ուտեստի մասին դժուարութիւն մը չունինք առայժմ, սակայն վառելանիւթի մասին շատ անձկութեան մէջ ենք։ Քաղաքիս բընակչաց մեծ մասը դեռ անպատրաստ վիճակի մէջ կ'գտնուէր վաղահաս ձմեռին. մէկ օխա ածուխին գինն է 20—30 փարա, այն ալ հազուագիւտ. կ'վախնանք որ այս վիճակ երկարատեւ ըլլայ. ձիւնի բարձրութիւնը մէկ մեզրի հասած է և կառքերու երթեւեկը դադրած։ — Ս. Հրեշտակապետ թաղի մանչերու վարժարանն եւս անհաստատ և խախուտ ըլլալուն առայժմ փակուած է։»

Պատ. հայաթերթիդ 304 թուոյն Ազգային Քրոնիկի շարքին մէջ իմ մասիս տրուած տեղեկութիւնք բոլորովին անհիմն են. գաւառ. ընդհ. ժողովն ոչ այդպիսի որոշում մը տուած է, եւ ոչ ալ պատգամաւորութիւն մը ինձ բան մը հաղորդած. ահաւասիկ եղելութիւնն.

Գաւառ. ընդհ. ժողովն իր ատեանը բանալով՝ առաջարկուեցաւ ինձ պաշտօն մը ժողովատեղիէն բացակայիլ. սոյն միջոցին ժողովականներէ մին սկսեր է անտեղի և անյարմար խօսքերով

զիս ամբաստանել ի մէջ բերելով անկարողութիւն մ'ալ, և յայտնելով միանգամայն թէ Քաղաք. Ժողովն իր որոշումները չգործադրուելուն համար ստիպուած է հրաժարիլ։ Երբ ժողովատեղին եկայ, բողոքեցի սոյն ամբաստանութեան դէմ յայտնելով թէ Քաղ. Ժողովոյ ամէն որոշումները գործադրուած են բաց ի մէկէն զոր չէի կրնար գործադրել, որուն ժողովականք իրաւունք տուին. միանգամայն ծանուցի որ եթէ արդարացի քննութեամբ իմ վրայ եղած ամբաստանութիւնք հաստատուին, պատրաստ եմ կամովին հրաժարելու, պայմանաւ որ հաշիւներս կարգադրուին։ Ժողովն ո և է բոշուել չտալով ընտրեց Քաղաք. Ժողովն ու մեկնեցաւ։ Ի սէր ձեր անկողմնակալութեան ներկայիս հրատարակիլը խնդրելով (*),

Եմ Աղօթարար Ազգիս
Պատր. Փոխանորդ Թոտոսդոյի
ԲԱՐԹՈՒՂԻՄԷՈՍ Վ. ՊԱՂՃԵԱՆ
Թոտոսդօ, 29 Հոկտ. 97

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ.—Վաճառատանս երբեմն պաշտօնեայ, Սկիւտարցի Թորգոմ Խաչատուրեան՝ պաշտօնէն արձակուելէն վերջ՝ յաճախորդաց ոմանց ներկայանալով իմ անուամբ գանձումներ ըրած և այլ և այլ անձերէ դրամ չորթած ըլլալով, կ'փութամ յայտարարել թէ յիշեալ Թորգոմ Խաչատուրեանն այլ եւս որ և է առնչութիւն չունի վաճառատանս հետ, և թէ օրինաց տրամադրութիւնք իր նկատմամբ ի գործ դրուելու մասին հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած են արդէն։

3 Նոյ. 97. ՆԱՍԻՊ Խ. ՃԷՋՎԷՃԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Գնդապետութեան աստիճան տրուեցաւ հանրային առողջապահութեան քննիչ գէր-գնդ. Իզզէդ պէյի։

— Դ. կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Պրիւսէլի օսմ. դեսպանատան Բ. քարտուղար Քէմալ պէյի։

ՀԵՐՔՈՒՄ.—Մալի մադի մէջ կը կարդանք.—«Թան իր յաւելուածին մէջ Կ. Պոլսէ առնուած 11 Նոյեմբեր (Ն. Տ.) հեռագիր մը հրատարակած է թէ կայս. կառավարութիւնն իմանալով որ Հայերն իբրեւ թէ՝ Հնչակեան խռովարարական ընկերութեան թելադրութեամբ խռովութիւն պիտի յարուցանեն, առ այդ խիստ միջոցներ ձեռք առեր է։ Թանի մէջ հեռագրի ձեւով հրատարակուած այս լուր իր նմաններուն պէս յերիւրուած ստութիւն մ'է։ Այդ կարգի վիճակ մը ու դէպք մը Թանի էջերուն մէջ միայն գոյութիւն ունենալով, բոլորովին կ'հերքուի։»

ՊԵՐԼԻՆԻ ՕՍՄ. ԴԵՍՊԱՆԸ.—Պելկրատի Օսմ. դեսպանն որ Ղալիպ պէյի տեղ Պերլինի Օսմ. դեսպան կարգուած է, այցելութիւն տուեր է Գերմանիոյ վարչապետին։ Գերման թերթ մը կը հերքէ Ֆրանս. թերթերու այն լուր թէ Գերման կառավարութիւնն ուզած որ Ղալիպ պէյ ետ կանչուի։ Վիլհէլմ կայսր հաւաներ է Թէվֆիք փաշայի ընտրութեան։

ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ լրագիրն՝ Էքլիսիասդիքի Ալիթիա կ'ըսէ թէ Վեհ. Սուլթանն հաճած է նորէն շնորհքներ ընել Օրթոտոքս հասարակութեան, ընդունելով Ս. Պատրիարքին խնդիրքն ի մասին Թագօիմի մեծ գեանի խնդրոյն և հրամայելով գաւառային իշխանութեանց որ Օրթոտոքս կրօնական պետերու նախապատուութիւն տան ուրիշ հասարակութեանց վրայ։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԸ.—Հեռագրական գործակալութիւնք կ'ծանուցանեն թէ Կարոլ թագաւորն ի մօտոյ Բեդերսպուրկ պիտի երթայ այցելութիւն Ցարին և յետոյ Կ. Պոլիս պիտի գայ այցելութիւն տալու Վեհ. Սուլթանին։

ՍԸՐ ՀԱՄԻԼԴԸՆ ԼԱՆԿ նորընտիր ընդհ. տնօրէն Օսմ. Պանքային, վաղը մայրաքաղաքս կ'ժամանէ Արեւելեան ճեպընթացով։

«ՍՊԱՆՏԱՐՏ»ին Պոլսոյ թղթակիցը Նիկոմիդիոյ գիւղերը գացեր տեսեր է Թեսալիայէ դարձած հիւանդ զինուորներն, եւ կ'ըսէ թէ շատեր հիւանդացած են հոն, այնպէս որ նոյն գիւղերէն առնուած 200 Րէտիֆէ 40ը միայն ողջ առողջ դարձած են։ 30,000 հիւանդ կայ ըսուեր է, բայց չափազանցութիւն պէտք է ըլլայ։

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ.—Մոնիդէօռ կ'իմանայ թէ ելմտական նախարարն երէկ առտու ստորագրեր է Օսմ. Պանքային հետ կնքեալ պայմանադրութիւնը։ Բարձրագոյն իշխանութիւնն որոշեր է այն վճարումներն որոց պիտի յատկանայ այս փոխառութիւնը կազմող ութ հարիւր հազար ոսկին։ Վճարմանց մեծ մասը պիտի կատարուին Օսմ. Պանքային միջոցաւ։ Տեղեկութիւն տրուեր է տէրութեանց՝ թէ Օսմ. Պանքային կողմէ ըլլալիք փոխառութիւնը պիտի հատուցուի պատերազմական տուգանաց առաջին մասնավճարով։

Մ. ՆԷՏՈՎԱՔԻ.—Ռուսական դեսպանատան խորհրդական Մ. Վալէրէ Նատովաքի Պելկրատի դեսպան պիտի անուանուի։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄ.—Ծովային պաշտօնատան մէջ կազմեալ Ցանձնաժողովն որ կ'քննէր օսմ. նաւատորմին վերանորոգութեան համար եւրոպական զինագործարանաց կողմէ ներկայացուած ծրագրերն, աւարտելով իր պաշտօնը տեղեկագիր մը և յիշատակագիր մը մատոյց ի կայս. Պալատ։

ԴԱՐԴԱՆԷԼԻ ԱՄՐՈՒԹԻՒՆՔ.—Քիլիտ Պահրի մէջ կառուցեալ նոր ամրութեանց աշխատութիւնք պիտի դադրին ձմեռուան պատճառաւ և գարնան պիտի վերսկսին։ Պիտի զինուին 15 հմդ. տրամագիծ ունեցող թնդանօթներով, որք առանցքի մը շուրջը պիտի դառնան։ Նեղուցին զանազան կէտերուն վրայ ելեկտրական իրն լապտեր պիտի դրուին։

ՎԱՃԽԱՌՈՒՔ.—Դատական նախարարութեան պաշտօն յանձնուեցաւ տոկոսի սակը կանոնաւորող օրէնք մը պատրաստել, որպէս զի վերջ տրուի վաշխառուներու արարքներուն։ Ինչպէս յայտնի է, տոկոսի սակն 9% որոշուած էր, բայց այժմ անբաւական կը նկատուի վաշխառուներու զեղծմանց առաջքն առնլու, մանաւանդ ի գաւառս։ Նախարարութիւնը դատական բարենորոգմանց ժողովին յանձնեց պատրաստել օրինագիծ մը որ Բ. Դրան պիտի մատուցուի։

ԿԱՐՄԻՐ ՄԱՀԻԿԻ նախագահ Նուպեան էֆ. առջի օրը Սպարապետ Րիզա փաշայի մատոյց տեղեկագիրն այն գործառնութեանց զորս Կարմիր Մահիկը կատարեց պատերազմի պահուն։

ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԱՐՄՏԻՔԸ.—Էնկիւրիի կուսակալն հեռագրեց Բ. Դրան՝ պահանջել Անատօլուի երկաթուղեաց Ընկերութենէն աւելցնելու վակոններու թիւն, որպէս զի փութացուի արմտեաց առաքումն ի Նիկոմիդիա եւ ի Կ. Պոլիս։ Մեծ-Եպարքոսն հրամայեց հանրօգուտ շինութեանց պաշտօնատան հսկել, որպէս զի առաքումնք փութացուին։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ նաւախումբ մը Իզմիր ժամաներ է։

ԻՏԱԼԵԱՆ Սարտէնեա զրահաւորն Իզմիր հասեր է։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ նահանգին մէջ 12 սերպ վարժարաններ բացուեցան ի նորոյ ինչպէս նաեւ Վոտինայի, Ենիճէ-Վարտարի, Մանասդըրի, Օխրիտայի, Բէրլեբէի, Քրուշեվոյի, Քիգեվոյի մէջ եւ այլն։ Վոտինայի եւ Ենիճէ-Վարտարի վարժարանաց իւրաքանչիւրն հարիւրական աշակերտ ունի։

ԵԴԵՍԻԱՅԷ մեզ կ'գրեն Հոկտ. 28 թուով.—«Հալէպ-Եդեսիոյ խճուղիին շինութիւնն եռանդեամբ կը շարունակուի այս կողմէն։ Տեղւոյս մեր ազգայինք ալ ոչ միայն գործաւորներով՝ այլ եւ բաւական գործիքներ յանձնելով կ'մասնակցին սոյն հանրօգուտ գործին։

«—Արդէն ծանուցած էինք Հալէպի նահանգային դատական քննչին և իր հայազգի օգնականին այս ամառ քաղաքս գտնուիլը։ Իբրեւ արդիւնք անոնց կատարած քննութեանց, վերջերս պաշտօնէ դադրեցան տեղւոյս նախնական դատարանի պատժական ճիւղի նախագահն, ընդհ. դատախազի օգնականն ու առեւտրական դատարանի նախագահը։ Պատժական նոր նախագահն Հաֆըզ Մէհմէտ էֆ. արդէն հոս ժամանած ըլլալով, Առաջ. տեղապահ հայրն պաշտօնին շնորհաւորութեան համար այցելութիւն մը տուաւ նմա, ինչպէս նաեւ անոր նախորդին այցելեց՝ ողջերթ մաղթելու համար։ Թէ՛ նորընտիր նախագահն եւ թէ իր նախորդը, Րիւշտի էֆ., անցեալ կիրակի միասին փոխադարձ այցելութեան եկան առաջ. տեղապահ հօր և սիրալիր կերպիւ տեսնուեցան։

«—Ներկայ ամսոյն մէջ քանիցս սաստիկ անձրեւներ տեղացին։ Այնային եղանակի այս անձրեւներն ալ՝ մեծապէս օգտակար կ'համարուին յառաջիկայ հունձքերուն։»

ՕՏԱՐ ԴՐԱՄՆԵՐ.—Մայրաքաղաքիս մէջ շրջաբերութեան հանուած օտար դրամներէն հասարակութեան կրած վնասները նկատողութեան առնուելով, Մաքսային վերատեսչութիւնն հրահանգ ղրկեց բոլոր մաքսատուններուն, որպէս զի հոն բերուած բոլոր օտար դրամները կտրուելով իրենց տէրը վերադարձուին, եւ դուրս ղրկուելիքներն ալ՝ գաւառները չղրկուելու մասին ապահովութիւն ստանալէ ետք միայն թոյլատրուին։

(*).—Այս մասին կ'սպասենք Թոտոսդոյէ մեզ ղրկուելիք բացատրութեան։ Տ. Խ.

ԻՒՆԻՕՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ ՊԱՆՏՕՄ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 15

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ ՀԻՄՆԵԱԼ 1828 — 1828 L'UNION DE PARIS — ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ ՀԻՄՆԵԱԼ 1829

Դրամագլուխ և պահեստք	Ֆր. 94 Միլ.	Դրամագլուխ և պահեստք	Ֆր. 135 Միլ.
Հասոյթ 1896 տարւոյ	» 18 »	Հատուցած վնասք	» 90 »
Հատուցած վնասք	» 215 »	Ապահովագրեալ գումարք	» 246 »

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ.
Թուրքիոյ գործակալութեան Տնօրէն Տ. ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ
Կենաց ճիւղին տեսուչ Տ. ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ
Կ. Պոլիս, Կալաթա, Քարաքէօյ Եէնի Խան Ա. յարկ.

ՍԵՐՊԻՈՅ վարչապետ եւ Կ. Պոլսոյ նախորդ դեսպան Մ. Վլատան Եորկէվիչ 10 օրի չափ պիտի կենայ Պոլիս, իր հրաժեշտի գրերը մատուցանելու եւ անձնական գործերը կարգադրելու համար։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ գործակատար Մ. Մարքով երէկ Բ. Դուռն երթալով Մեծ-Եպարքոսին հետ տեսակցութիւն մը ունեցաւ։

ԿԱՅՍ. ԻՐԱՏԷ ՄԸ հրամայեց որ Օսմ. Պանքային անուան փոխանցելի կալուածոց գործողութիւններուն համար Ցէֆդէրխանէէն ո և է տուրք չառնուի։

ԿԻՊՐՈՍԻ դատական տնօրէնը կղզւոյն յատուկ պատժական օրէնք մը պատրաստեց և ձեռնհաս ժողովին վաւերացման ենթարկեց։

—Անգլիոյ մէջ լսուելով որ ի Կիպրոս կարեւոր հնութիւններ կան, մէկ քանի Անգլիացիք նոյն կղզին պիտի երթան խուզարկութիւններ կատարելու։

ՏՐԱՊԶՈՆԻ քաղաքին ու նահանգին մէջ 15 օրէն աւելի փոթորկախառն անձրեւ տեղալէ յետոյ, բարձր տեղերու վրայ առատ ձիւն տեղացեր է եւ տակաւին կ'շարունակէ։ Թէ՛ ծովային և թէ ցամաքային հաղորդակցութիւնք գրեթէ ընդհատուածի պէս են։ Թղթատար շոգենաւք մէկ քանի օրէ ի վեր նաւահանգիստներէն չեն կրող դուրս ելլել։

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱՅԷ Նոյեմ. 1 թուով կ'գրեն թէ քաղաքին մէջ կէս կանգուն ձիւն տեղացեր է. իսկ բարձր տեղերու մէջ՝ Սուլթան Օրման, Պաշ Ջէշմէ ևլն. մէկ կանգուն բարձրութեան հասեր է։ Այս եղանակին այսքան սաստիկ ձմեռ 20 տարիէ ի վեր տեսնուած չէ եղեր։

ԻԶՄԻՐԷ կ'գրեն Նոյմ. 9 թուով.—«Երեք օրէ ի վեր սաստիկ ցուրտ կ'ընէ։ Տմոլոսի եւ ուրիշ բարձր տեղերու մէջ առատ ձիւն կ'տեղայ։ Ուշաքի կողմերն այնչափ շատ ձիւներ է որ երկաթուղւոյ կառախումբը մի քանի ժամ ուշացեր է։ Արքիպեղագոսի եւ Սուրիոյ ու Գարամանիի ծովեզերքներն ալեկոծութիւն կայ։ Շոգենաւք որոշեալ ատենէն միշտ մի քանի ժամ ուշ կ'հասնին։ Ռուսական և աւստրիական շոգենաւք որք երէկ առտու պիտի հասնէին ասկից Սուրիոյ ծովեզրն ու Կ. Պոլիս երթալու, գիշերը ժամանեցին։»

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ վեցամսեայ (97 յունվար 1 յունիս 30) հաշուեցոյցն հրատարակեցաւ։ Անիկայ բաղդատուելով 96 դեկտ. 31ին վերջացող հաշուեցոյցին հետ, կ'տեսնուի թէ պանքան, հակառակ տարւոյն սկիզբէն ի վեր պատահած դէպքերուն, գոհացուցիչ կերպով կ'գոցէ իր վեցամսեայ հաշիւը։ Այս թուականին պանքային յանձնառութիւնք մէկ կողմէ նուազած են իբր 65,000 ոսկի, և միւս կողմէ անմիջապէս դրամի վերածելի պահանջն աւելցած է 880,000 ոսկի։ Այս վեցամսէին մէջ եղած շահերը կարելի չէ ճշտել, որովհետեւ զանազան գլուխներու բաժնուած են. բայց թուանշաններու բաղդատութենէ մը կ'հասկցուի թէ կարեւոր եղած են. պահանջէն զեղչելով ընդհանուր պարտքերը, կ'մնայ իբր 200,000 ոսկի, որ այս վեցամսէին զուտ շահը կ'ներկայացնէ եւ վճարեալ 500,000 բաժիններէն իւրաքանչիւրին 39 40 ղրշ. շահաբաժին կ'ձգէ։ Իրազեկ անձերէ առնուած տեղեկութեանց նայելով, պանքային տարւոյս երկրորդ վեցամսէին գործառնութիւնք աւելի նպաստաւոր են, որովհետեւ առեւտուրներու բացուելուն հետ մէկտեղ գործառնութիւնք ալ աւելցած են։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ Կ. Պոլսոյ դեսպան Մ. Ծուվարա որ Պուքրէշ կ'գտնուի, անցեալ ՇԲ. իրիկուն հացկերոյթ մը տուեր է ի պատիւ տեղւոյն օսմ. դեսպան Քեազիմ պէյի. ներկայ գտնուեր են Ռումանիոյ նախարարք եւ օսմ. դեսպանատան պաշտօնեայք։ Բաժակներ պարպուեր են Վեհ. Սուլթանին և Ռումանիոյ թագաւորին կենաց։

—Մ. Ծուվարա անձնական տկարութեան պատճառաւ գալ շաբթուան յետաձգեր է Պոլիս վերադարձը։

ՀԱԼԷՊԻ եւ Մարաշի կողմերը մէկ-երկու շաբաթէ ի վեր օգտակար անձրեւներ տեղալով, երկրագործք գոհ են այն կողմեր։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ. — Հաճըն գաւառակին մէջ ապստամբող էլախտանլը Քիւրտ Հիւսէյին և Կեօկսիւնլի Տալմբրաքօղլու աւազակները ձերբակալուեր են։

ՄԱԶՀԱՐ ՊԷՅ, նորընտիր ընդհ. դատախազ Տրապիզոնի, կիրակի իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

ԲԵՐԱՅԻ Մաճար Թաղին մէջ կիրակի իրիկուն ոճիր մը գործուեցաւ։ Երկու պարսիկներ Րիզա ու Պէսիմ զիրար վիրաւորեցին։ Րիզա վիրաւորեց նաեւ Նիքօլի անուն մարդ մը որ նոյն միջոցին անկից կ'անցնէր։ Րիզա ու Պէսիմ ձերբակալուեցան։

ՀՐԴԵՀ.—Պոլսոյ Քիւչիւք Բազար թաղն ատաղձագործի մը խանութէն երէկ առտու հրդեհ ծագեցաւ, բայց շուտով առաջքն առնուեցաւ. խանութին մէկ մասը միայն այրեցաւ։

ՑԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ.—Երէկ, Տրապզոնէ մայրաքաղաքս ժամանող օսմ. շոգենաւուն մէջ ճամբորդ մը յանկարծամահ եղաւ սրտի հիւանդութենէ։

ԱԾՈՒԽԻ ԽՆԴԻՐԸ

Հանրօգուտ շինութեանց պաշտօնատան եւ արեւելեան երկաթուղեաց Ընկերութեան միջեւ կատարուած բանակցութեամբ, որոշուեցաւ Սինէքլիէ, Չաթալճայէ եւ Չէրքէզքէօյէ Կ. Պոլիս բերուելիք ածուխներու իւրաքանչիւր վակոնին փոխադրութեան գնոյն վրայ հարիւրին 77 զեղչել. այս որոշում մինչեւ մէկ ամիս գործադրելի պիտի ըլլայ։

—Առջի օրը մօտակայ ծովեզերքէն 19,000 քիլօ ածուխ բերուեցաւ մայրաքաղաքս։ Ախորգարուի առջեւ կեցած է 85,000 քիլօ ածուխ բեռցած նաւ մը։

—Այաստեֆանոսի, Թարապիայի եւ մայրաքաղաքիս ուրիշ թաղերու յոյն վարժարանք գոցուեր են ածուխի նուազութեան պատճառաւ։

—Ախդէբոլուէն երկու օր առաջ դէպի Կ. Պոլիս ճամբայ ելեր են 288,000 օխա ածուխ բեռցած 5 նաւ։ Ուրիշ 5—6 նաւ ալ սկսեր են ածուխ բեռցնել։ Վիզէէն ալ 600,000 օխա ածուխ ճամբայ կ'հանուի։ Ախդէբոլուի մէջ ալ փութով ածուխ կ'պատրաստեն։ Սինէքլիէն ու Գապաճայէն երկաթուղիով ածուխ կ'ղրկուի։ Չաթալճայի կառավարիչը գրած է թէ ոստիկան-զինուորաց միջոցաւ շրջականներէն ածուխ փոխադրել կուտայ կայարանները։

—Արքիպեղագոսէն ու Մարմարայէն երէկ 206,000 օխա ածուխ բեռցած վեց նաւ եկան Պոլսոյ նաւահանգիստը։ Միւսկայէ եկած երեք նաւ ալ կղզիները ղրկուեցան։

ՏՔԹ. ՃԵԼԱԼԵԱՆ
Մասնագէտ բժիշկ, ծննդաբերական և մորթային հիւանդութեանց.—Բերա, Մեծ Փողոցի ուղղութեան վրայ, Միսք փողոց թիւ 4, ուր ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի։ 15—30

ՏՈՔԹՈՐ Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
Հաստատեալ յամին 1852

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, նուրբ, հաշտակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, [illegible] (ըստ տարիքի), [illegible], եւ այլ [illegible] երաշխաւորեալ։ «Սկոտրիթ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորահնար ազդակներու միջոցաւ առանց ցաւի [illegible]։

Թիւ 396 Մեծ-Փողոց Բերա (Եանիի զարեջրատան վրայի յարկը հիւզ Զըրղուշճեանց դէմ)։

Գաւառցի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը թէ Նոր բացուած Քրիսովէլի փողոց ամէն օր։

Ծ. Գ. — Հաւաստելու համար Եւրոպայի եւ Ամերիկայի առաջին կարգի ատամնաբոյժներու, ձմեռները կիրակի օրերն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղինին։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ԱԹԷՆՔ, 15 Նոյեմ.—Երեսփ. ժողովոյ նախագահին ընտրութիւնը կատարուեցաւ։ Տէլեանիի կուսակցութենէն Մ. Րոմա 64ի դէմ 83 ձայնով ընտրուեցաւ։ Նախարարական փոփոխութենէ չի վախցուիր։

ՓԱՐԻԶ.—Ծերակուտական Մ. Շէօրէ Քէսդնէ նամակ մը հրատարակած է, որուն մէջ ըսած է թէ պատերազմական նախարար Զօր. Պիյյոյի տուած է հարիւրապետ Տրէյֆիւսի անմեղութեան ապացոյցները. նոր քննութիւն կ'պահանջէ։

ՀՌՈՄ.—Կ'հաւաստուի թէ Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար ֆոն Պիւլովի Պապին հետ տեսակցութիւնը խիստ մտերմական եղած է։ Ֆոն Պիւլով վստահացուց պապը թէ Բրուսիա պիտի շարունակէ ներկայացուցիչ ունենալ ի Վատիկան։ Այս այցելութիւն զանազան մեկնութեանց առարկայ կ'ըլլայ քաղաքական ակմբոց մէջ։

ՊԱԼԷՐՄՕ.—Մ. Քրիսբի մտերմ բարեկամներու գումարման մը մէջ քաղաքական բանախօսութիւն մը պիտի ընէ, եւ մեծ ծրագիր մը պիտի պարզէ։

ՀՈՒՆԳԱՐԱՑԻ ՏՔԹ. Ա. ՖԷՆՔԷՕՎԻ
ՎԻԷՆՆԱՅԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ
Ծերեալ բժիշկն որ երկար տարիներու փորձառութեամբ ներքին և արտաքին ինչպէս նաեւ մանկական հիւանդութիւններ դարմանելու մէջ մասնագիտութիւն ձեռք բերած է, փոխադրուած է ի Կէտիք-Փաշա, Պալի Փաշի զառիվերին վրայ թիւ 16 տունն, ուր բաց ի կիրակիէ ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի։ Գն. եւ Ուր. աղքատ հիւանդաց ձրի կ'նայի ժամը 3էն մինչեւ 6։

ՏՔԹ. ՏԻԿԻՆ ՖԷՆՔԷՕՎԻ եւս որ վկայեալ է նո՛յն համալսարանէն իբր առաջնակարգ մանկաբարձ բժշկուհի, կը դարմանէ նոյն տան մէջ իրեն դիմող հիւանդները։ 10—3

ԱԶԴ.—Կարեւոր թաղի մը նախակրթարանի բարձր. դասընթացքներուն համար կարող, փորձ և վկայեալ դաստիարակ-ուսուցչի պէտք կայ։ Գոհացուցիչ ամսական։ Դիմել խմբագրութեան մինչեւ 3 օր։ Ներկայացողք պարտին իրենց կենսագրութիւնն ընել հակիրճ ու ամփոփ նամակի մը ձեւով, ուր բնականաբար պիտի յայտնեն նաեւ թէ ո՛ւր և ո՛րքան ժամանակ կրթ. գործով զբաղած են արդէն, և թէ լեզուաց և ուսմանց ճիւղերուն մէջ ի՛նչ աստիճան յաջողութիւն ունին։ 2—2

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

Քոնս.ն երէկ կէս օրէն վերջ մինչեւ 24 ղրշ. 10 փր. ըլլալէ յետոյ, 24 ղրշ. 6 փր. եւ Երկաթ.ն 113 Ֆր. 25 սնդ. ըլլալէ վերջը 112 Ֆր. գոցուեցան։

—Երէկ իրիկուն Փարիզի Սակարանը գոցուեր է, Քոնս.ը 22 ղրշ. 12.5 սնդ. եւ Երկաթ.ն 113.5 Ֆր. մնալով։ Նոյնպէս Լոնտոնի Սակարանը գոցուեր է 22 ղրշ. 3 սնդ. մնալով։ Հետեւապէս փոքր անկում մը կայ։

—Երէկ Բշ. Ղալաթիոյ Սակարանին հաշուեյարդարումի օրն ըլլալով, Քոնս.ի համար որոշուեցաւ, 1000 նոցի, կէս ոսկի Րէբօր, եւ Երկաթ.ի իւրաքանչիւրին համար 20 սնդ. Տէբօր։

—Երէկ կէս օրէն վերջ բաւական գործառնութիւններ եղան Սակարանին մէջ։

—Այս առաւօտ Ղալաթիոյ Սակարանը բացուեցաւ՝ Քոնս. 24 ղրշ. 6 փր. եւ Երկաթ. 112,5 Ֆր։

— Օրական Իսդիլիանցը կ'արժէ 1000նոցի համար 85—90 ղրշ. ոսկեդրամ։

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. քոնսօլիտէ Սէրի Դ. Օ. Ո.		24 06
Ամէնէն բարձր գին	»	24 11
Ամէնէն վար գին	»	24 05
Ռումէլիի երկաթ. գոց. ֆր.		112 —
Ամէնէն բարձր գին		113 25
Ամէնէն վար գին		112 —

ԲԱՑՈՒՄ, 4 Նոյեմբեր

Օսմ. Քոնս. Սէրի Դ. Օ. Ո.		24 06
Ռումէլիի երկաթուղի Ֆր.		112 50
Օսմանիյէ	»	— —
Ռէժի	»	— —
Օսմ. Պանքա	»	14 30
Քռէտի ժէնէրալ օթթօմ.	»	7 —
Երկրագործական Պանքա	»	9 —
Սօս. Օթ. Շանժ է Վալ. Ա. Ո.		3 08
Օսմ. Ապահ. ընկեր.	»	4 03
Թրամուէյ բաժնեթ.		690 —
» ժուիսանս		235 —
Թրամուէյ պարտաթ. Ֆր.		496 —
Տէրքօսի Ջուրի ընկ.	»	330 —
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	460 —

ՍԹԻԼԱՆՑ

Քոնսօլիտէ ութ օրուան Օ. Ո.		2 25
» մէկ ամսուան »	»	— —
Ռում. երկ. ութ օրուան »	»	— —
» » մէկ ամսուան »	»	— —

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

20 ֆրանքնոց	ղրշ.	87 10
Անգլիական ոսկի	»	109 36
Բօլ էմբէրիալ	»	89 30
Քրիմից	»	51 07
Մէճիտիյէ արծաթ	»	107 27
Ռուպլի թղթադրամ Օ. Ո.		8 54

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս ղրշ.		109 3/16
Փարիզ 3 » Ֆր.		23 —
Վիեննա մոնետա	»	10 88 5/8

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ԼՈՆՏՈՆ, 15 Նոյմ.

Օսմ. քոնս. Սէրի Ա.	Ա. Ո.	66 —
» » » Բ.	»	43 —
» » » Գ.	»	24 50
Դ.) բաց.	»	22 —
) գոց.	»	22 —
Փոխառութիւն Գաւառաց	»	83 50
» Օսմ. 3 1/2 %	»	97 50
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	13 50
Այտընի երկաթուղի	»	15 —
Եգիպտական Միացեալ	»	107 —
Անգլ. քօնսօլիտէ		113 —
Հելլենական 5 %	»	33 —
Մօնօբօլ հելլենական 4 %	»	35 50
Ռանթ » 4 %	»	27 —
Պուլկ. փոխառ. 6 % 1888	»	95 50
» նոր » 6 % 1892	»	95 —
Փոխան. Փարիզի վրայ	»	25 350
Դրամաղեղչ	»	3 —

ՓԱՐԻԶ, 15 Նոյմ.

Օսմ. քոնս. Սէրի Դ.) բաց.	ղրշ.	22 17
) գոց.	»	22 12
» » » Բ.	»	43 40
» » » Գ.	»	24 62
Օսմանիէ	»	— —
Ռումէլիը երգաթուղի	Ֆր.	113 50
Օսմ. Ռէժի	»	327 —
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	592 —
Ֆրանս. Ռանթ 3 % Գ. Կ.	»	103 77
Քրէտի Լիօնէ	»	776 —
Պանք տը Բարի	»	861 —
Սուէզի բաժնեթուղթ	»	3263 —
Իտալական Ռանթ	»	94 85
Սպանիական արտաքին	»	60 65
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25 185
Դրամաղեղչ	»	02 —

ՊԵՐԼԻՆ, 15 Նոյմ.

Օսմ. փոխառութիւն 1888 մարք		95 10
Ռումէլիի երկաթուղի	»	115 40
Անատ. երկ. պարտաթղթ.	»	93 75
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 205

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ.—Եթէ կ'ուզէք քիչ աշխատութեամբ եւ մէկ օրուան մէջ ստանաւոր գրելու կանոնները սորվիլ, կարդացէք Բ. Բարսեղեանի «Սրտիս Ձայնը»։ գինն 5 դահեկան։ —Գնել ուզողներ կրնան դիմել առ հեղինակն Բարունակ Բարսեղեան յԱմասիա, արժէքն կանխիկ, սուրհանդակի ծախսն հեղինակին վրայ է։ 8—2

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ

ՍԻՆԿԷՐ

ԼԱՒԱԳՈՅՆՆ ԱՄԲՈՂՋ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ

ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ Կ. ՆԱՑՏԼԻՆԿԷՐ

ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ ԵՒ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

ԲԵՐԱ. — Մեծ-Փողոց Կալաթա Սէրայի Լիսէին դիմաց։

ՂԱԼԱԹԻԱ. — 1. Սինկէր խան, Թիւնէլի ետին։ 2. Գարաքէօյի մօտ Թիւ 120, Շիշլիի Թրամուէյներու կայարանին դիմաց։

ՊՈԼԻՍ. — Սիրքէճի, Հօճա-Փաշա, Պապը Ալի ճատտէսի Թիւ 11։ Եւ Սուլթան Պայազիտ Թրամուէի կայարանին դիմաց Թիւ 13.

Հ. ԵՒ Ա. ՍԷԹԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՀԻՄՆԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1878, ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ

Թօփաքճի խան Սուլթան-Համամ, աղբիւրին մօտ Թիւ 4 Սէրվիչէն տպարանին կից, Կ. Պոլիս

Արդ-ուղղակի Եւրոպ-ական ֆաբրիկաներէն բերուած նոր տեսակ ապրանքներ

ՊՈՕՏԷ.— Գարզ և Մուսլինի վրայ, բանուած ամէն լայնքով. մասնաւորապէս օժիտի համար ճոխ տեսակներ, Վօլաններ Երոռներու համար։— ՏԱՆԹԷԼԱ.— Վալանսիէն, Գառօ, Թիւլ, Քէօբիւր, Շանթիյեր, Գուրթօն, Իռլանտէզ ամէն տեսակ, Մետաքսէ, Քթանէ և Բուրդէ։— ԲԱՍՄԱՆԹԸՐԻ.—Գունաւորով, և առանց Գունաւորի Մետաքսեայ և ոսկեզօծ զանազան տեսակներ, Մօթիֆ, Կառնիթիւռ, Սէնթիւր, Մառապու, Փետուր եւայլն։ ԳՕՐՏԷԼԱ.—Կրօն, Մուառէ, Սաթէն, Ֆանթէզի, Շանժան, Թաւշեայ ամէն տեսակներ ամէն լայնքով։— ԳՐԷՊ ԵՒ ԿԱՉ.— Գրէպ տը Շին, Գրէպ Անկլէ, Գրէբլիս, Կազ, Կրընատին, պարէժ բուրդ և մետաքս, Թառլաթան, Մուսլին եւայլն։—ՖԱՔԷՕԼ.— Ամէն տեսակ Բանթէլայէ, Ֆաքէօլ Ֆիշիւ, Շարբ, Անտալուզ, Գլխարկի վէլօ, Թիւլ վարագոյր բանուած և Տանթէլայէ, ծրարով և պատրաստ շինուած Ճիւղիսցուները։— ՁԵՌՆՈՑ.— Կաշիէ, Մետաքսէ և Քթանէ։— ՔՕՌՍԷ.—Գաղղիական ընտիր և ձեւաւոր, պարզ, Բըլուշով և մետաքսէ։— ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՔՕՂԵՐ.—Կրօնական համար տղու հագուստ և գլխարկ։— ԲՐԴԵՂԷՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ.— Շալ Ֆիշիւ եւայլն։— Շալեր.— Շալ Գաւառներու համար, ծաղիկով նաև Ֆինօ Շալ Էքօսէ ամէն մեծութեամբ։

Ամենքն ալ առաջնակարգ գործարաններէն բերուած։ Ճաշակաւոր և հաբուստ զանազանութիւն։ ՈՐՈՇ ԳԻՆԵՐ և աժանութիւն։ Մեծաքանակ և Փոքրաքանակ վաճառումներ։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ.— Ա. Եւրոպայի եւ Տաճկաստանի միջեւ առեւտրական յարաբերութիւնք ընդարձակուելուն, Յակոբ Մաղաքեան՝ տարիներէ ի վեր հաստատուած ի Նաբոլի, փորձ յանձնակատար, կ'կատարէ ապրանաց առուծախի գործողութիւններ. —Բ. Դէպ ի Մ. Նահանգներն ամէնէն կարճ ճամբան Նաբոլի ըլլալով, շոգենաւային մեծ ընկերութեանց հետ կընքած պայմանագրութեամբք, շահաւոր պայմաններ կ'ցուցնէ ճամբորդին.—Գ. Եթէ Ֆլորիօ Րուպաթթինօ շոգենաւային ընկերութեան դիմուի եւ յայտնուի թէ Նաբոլի Մաղաքեանի կ'երթան, ասվսակի գնոյն զեղչ կ'ստանան ճամբորդ միայն.—Դ. Այդ ընկերութեան չդիմողք կարող են ուրիշ ո եւ է շոգենաւով մեկնիլ ի Պիրէոն, եւ հոն նոյն ընկերութեան շոգենաւով գալ Նաբոլի.— Ե. Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել հետեւեալ հասցէին։

Jacques Maghakian
Vico III del Piliero N. 4
(Italie) Naples
(Հեռագրի հասցէ)
Maghakian Naples

ԱԶԴ.—Ս. Յակոբայ ազգային Անկելանոց - Հիւանդանոցի սեփականութիւնն եղող Րիզյի ընտրելագոյն տեսակէ 250 և 125 կրամ պարունակող թիթեղեայ տուփերու մէջ մասնաւոր խնամով պատրաստուած սուրճն անարժահամ եւ անարատ ըլլալով, կ'խնդրուի պատուարժան ազգայիններէ որ բարեհաճին գործածել յօգուտ սոյն հաստատութեան մէջ պատսպարեալ բազմաթիւ անկելոց։

Հոգաբարձութեան կնքով կնքուած յատուկ պիտակը չկրող տուփերը կեղծ են։ Կեդրոնատեղի Ղալաթիա, Ենի Ճամի ճատտէսի, Չինճիրլի խանի կից, Թիւ 70 մթերանոցն, ուր պէտք է դիմեն մասնաճիւղ հաստատել ուզողներն եւ նախապէս պայմաններուն տեղեակ ըլլան։ Գին 250 կրամնոց տուփի $3^1/_2$ ՂՂ.
» 125 » » $1^3/_4$ »

Փափաքողք կրնան գնել սոյն սուրճէն ի սատրեւ նշանակեալ խանութներէ, ինչպէս նաեւ զանազան մանրավաճառներէ և ծխավաճառներէ։ Բերա, Մեծ փողոց, չէքերճի Հաճի Սալիմ աղայի 136 և 54 թիւ խանութները։ Բանկալթի, ագատր Աճէմեան Գրիգոր աղա։ Որթաքէօյ, փեսճի Վիչէն աղա Բէթէնճեան։ 15—7

ՀՈՆԿ-ՔՈՆԿ — ՍԷՅԼԱՆ — Կ. ՊՈԼԻՍ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

Եավրուեան և Իսագուլեան

Ճէլալ Պէյ Խանի դրան կից, Թիւ 10.

ՄԱRQUE DÉPOSÉE

Ամէնէն ընդարձակ Թէյի վաճառատունն ի Կ. Պոլիս, որ ճիւղերունի Օսմ. Տէրութեան ամէն կողմերը։ Գաւառաց ապսպրանքները փութով և խնամով կ'գործադրուին։ Չինական, Հնդիկ, Ճավայի և Սէյլանի ընտրելագոյն Թէյք, ուղղակի բերուած, կ'գտնուին հոն։ Թէյի նոր հունձքն սկսած է գալ։ Զգուշացէք սոյն վաճառանիշին կեղծերէն։

Փնտռել ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ստորագրութիւնը։ 80—27

ՄԻՀՐԴԱՏ

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՀՈՎԱՆՈՑԱՎԱՃԱՌՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ

Կ'ծախէ ճաշակաւոր եւ հաստատուն հովանոցներ՝ մետաքսէ և բուրդէ։ Կ'խնդրէ որ ծանօթք եւ բարեկամք եթէ հովանոցի պէտք ունենան, իրեն դիմեն։ Պատրաստ է գոհ ընել զիրենք թէ՛ ապրանքի լաւութեամբ և թէ աժանութեամբ։ Հովանոցներու հինցած կերպասներն ալ կ'փոխէ։

Ղալաթիա կամուրջին դէմ Գոմիսիոն խանի անկիւնը։ 20—9

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՄԱԶԻ ՆԵՐԿ

Եթէ կ'փափաքիք հինգ վայրկենի մէջ մօրուքնիդ և մազերնիդ սեւ կամ շագանակագոյնի փոխել, դիմեցէք Մահմուտ փաշա Քիւրքճի խանի դիմացի կարգր 131 Թիւ Արամ էֆ. Սողանճեանի վաճառատունը։ Հոն տեղի մազի ներկի ջուրն անմնասնելիութեանէ բաղադրուած է ի Բարիզ, և մազերուն տուած փայլունութեամբ, կակղութեամբ եւ գործածութեան դիւրութեամբ, փորձով հաստատուած է թէ մինչեւ ցարդ Եւրոպայի մէջ պատրաստուած ջուրերէն անմրցելի կերպով լաւ է։

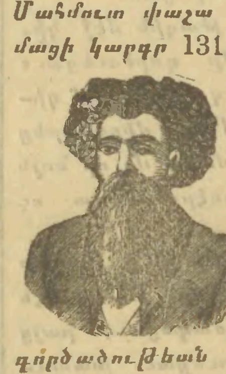

ՇԻՇ ՄԸ՝ ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԵԱՆ ԿԸ ԲԱՒԷ. — ԳԻՆԸ ՁԱՓԱՒՈՐ

Կեղծերէն զգուշանալու համար մի միայն շիշը պարունակող տուփին վըրայի ստորագրութեան և Տարժայի ուշադիր եղէք։

Սոյն վաճառատան մէջ կ'գտնուի նաեւ սեւ մազերը գեղիչցնելու համար ջուր, և մասնաւորապէս մազի իւղով խնամով պատրաստուած ներկեր՝ սեւ, խարտեաշ եւ շագանակագոյնի փոխելու։ 20—10

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. Իրադէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ. — ԿԵԱՆՔ. — ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — ԱՐԿԱԾՔ.

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 10,000,000 Ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար 67,000,000 »
1895 ի հասոյթք 25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ 100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ — Ղալաթիա, Քարաքէօ վրայ (Հին Մոսքովա թեղը) — Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՕՏՕՐ ՔԷՐԲԷՆ

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ Ֆրանք 14,500,000
Պահեստի դրամ » 21,173,000
Տարեկան հասոյթ » 44,820,000

Ընկերութիւնս ՔՐԻՍՏՈՒՆԱՐՉ ՆԵՐՈՂՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրէ մթերանոցներ և բնակարաններ և անոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ, խիստ չափաւոր սակագիններով։

Լիազօր Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս Պահչէ-Գաբու, Անանիասեան խան, 12, 13, 14

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

ընդ մէջ ՀԸԼԼ, Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՕՏԵՍԱՅԻ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Սօմինօ	937	Իտաէօ	5540	Բօլօ	510
Ալէքթօ	3607	Տուրօ	2383	Ճինօ	1080	Րիալթօ	2229
Անճէլօ	1541	Տրաքօ	1713	Քլէսօ	1053	Րինալտօ	1663
Արիօստօ	2377	Տինամօ	504	Քօլբինօ	2307	Րօլլօ	1613
Պասսանօ	1822	Էպրօ	2464	Քօմօ	1700	Րօմէօ	1789
Պօրոտինօ	1264	Էլտօրատօ	1520	Լէօ	1053	Րօզարիօ	18[illegible]
Պրավօ	1076	Էրատօ	1481	Լէանտրօ	2271	Սաքֆօ	1113
Պրիւնօ	841	Ֆիտօ	954	Լիվօրնօ	1643	Ցիբիօ	1735
Պըֆֆալօ	4431	Ֆինլանտ	1828	Լօրէնցօ	3191	Սիլվիօ	1193
Գէյրօ	1671	Ֆլամինկօ	849	Մալմօ	724	Սբէրօ	1200
Գալիբսօ	1337	Ֆրանչիսքօ	4582	Մարէնկօ	2273	Թասսօ	1328
Գամէօ	1244	Կալիլէօ	3060	Մարդէլլօ	3709	Թ. Ուիլսըն	1546
Գադօ	1094	Կիդանօ	1243	Միքատօ	3557	Թօքիօ	3827
Ջիքակօ	2729	Կօդօ	1011	Միլօ	1057	Թօլէտօ	1470
Սիսէրօ	1834	Կրօտնօ	1695	Մոնդէպէլլօ	1735	Թօրբիտօ	487
Գլիօ	2697	Հիրօ	775	Մուրիլլօ	2419	Ուրպինօ	2429
Գօլօր	4235	Հիտալկօ	1581	Նէրօ	1083	Վասքօ	1914
Գօմօ	1497	Հինտու	3720	Օհիօ	4100	Վիկօ	1289
Գօնկ	2906	Հօրադիօ	3600	Օնթարիօ	4036	Վօլթուրնօ	2396
Գօրսօ	895	Հումպէր	596	Օրլանտօ	1535	Եէտօ	1850
Տիտօ	4811	Իակօ	2354	Բալէրմօ	1637	Զէրօ	1200

Մօրփլլօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնսըն, ընդհ. վաճառքով Հըլէն հոս հասած պարպած և Օտեսա ուղեւորած է։

Ճօրճօ շոգենաւը, նաւ. Թէյճ, ընդհ. վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ.

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլի և Արեւելեան մէջեւ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքդորիան	10500	Ֆլավիան	3500
Առմէնիան	10500	Էճիբշիըն	3500
Քէստրիան	10500	Բըրծիըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլըմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ծօրճիան	8000	Անատոլիան	2500
Պոստոնիան	8000	Ալգաշիըն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Թալէրնիան	3700	Մինչօ	600
Վավօնիան	3700	Օպօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Հավայեան շոգենաւը, նաւապետ Լօկան, Լիվըրփուլէն կ'սպասուի ընդհ. ապրանքով դէպ ի 3 Նոյմ.։

Ապրանքի տէրերէն կ'խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ

Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 1 Ղալաթիա

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ ԲԻՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

ԻՏՊԱՐԱՆԻ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ» ՕՐԱԳՐՈՅ

Կ. Պոլիս, Nº 38, Պապը Ալի ճատտէսի

ԹԵՐԹՕՆ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի. (15)

ՓԱՍՔԱՄ

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԱՂՋԻԿԸ

ՎԷՊ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

Ուստի աղջիկն երիտասարդ Տօքթօրին Թեւը տեսնալուն, հակառակ նոյներու մասին ունեցած թերահաւատութեան, գէթ առժամանակեայ յուսով մը ողողուեցաւ, ու ամուսնոյն գառնալով նշանակալից ակնարկով մը դէպի իրեն դիմող զոյգը ցուցնելէ վերջ, քանի մը քայլ առաջ անցաւ ու Տօքթօրը կանխելով.

—Բարի եկա՛ր, էֆէնտի զաւակս, հազար բարի, ըսաւ մայրական գորովով մը բժշկին ձեռքը բռնելով, կտտուած չար աչքերէ պահէ. ա՜ս ո՞րչափ խօսեցնել կուտաս կոր վրադ. ամէնուն բերանն է անունդ։ Անահիտ զարմացաւ գրեթէ, մօրը Տօքթօրին ըրած այս ջերմ ընդունելութեանը վրայ, որուն երբեք չէր սպասեր. իսկ բժիշկը փոխադարձաբար բարեւելով Բրաբիոն հանըմը, անոր իր նկատմամբ շռայլած գովեստը չլսել ձեւացնելով,

—Ի՞նչպէս էք, Տիկին, հանգի՞ստ էք, հարցուց։

—Շնորհակալ ենք, պատասխանեց Բրաբիոն սիրալիր հաճոյքով մը։ Ձեր աղւոր աղւոր լուրերը լսեր ուրախ կ'ըլլանք կոր. որ մը գամ ըսի չեղաւ, կարգի մը չինկաւ։

—Հրամեցէք ո՛ր ատեն որ ուզէք։

—Դուք ալ մեզի հրամեցէք ապիտի ըսեմ, բայց հիմայ ժամանակդ անքան քիչ է որ, լեզուս առաջ չերթար։

—Միշտ բարեկամներու հետ տեսնուելու չափ ժամանակ որոշած ենք, պատասխանեց Տօքթօրն, եւ քիչ մը ոտքի վրայ տեսնուելէ վերջ օրիորդին ընկերակցութիւնով վերադարձաւ երիտասարդներու խմբին կողմը։

Բայց Տօքթօրը չէր կրնար ամբողջ երեկոյթն Անահիտի զոհել, իրեն սպասող այնչափ Անահիտներ կային այս հօն ***ին մէջ որ Շիրինեանին չոր գեղեցկութիւնն ու դաստիարակութիւնը տասնհրորդ աստիճանի կարեւորութեան կ'իջնէր միւսներուն հարստութեան, անուան եւ դիրքին առջեւ, եւ եթէ նախապատուութիւն տուած էր այս վերջինին, ուրիշ նպատակով չէր, եթէ ոչ գոհացնել բժշկութեան արուեստին անհրաժեշտ մէկ պայմանն, որուն մէջ էր արդէն իր յաջողութեան գաղտնիքն, այսինքն «սիրաշահիլ հասարակութեան բոլոր անդամներն, ո՛ր դասակարգէն ալ վերաբերին անոնք, մասնաւոր ուշադրութեամբ գգուել գեղեցիկ սեռին զգացումներն ու շոյել անոնց տկար կողմը, բնաւ տեղի չտալ կիներու նախանձին ու վրէժխնդրութեան.» Անահիտի պէս դաստիարակուած օրիորդ մը մանաւանդ, որուն խօսքը կշիռ կրնար ունենալ ընկերութիւններու մէջ, բնաւ տրամաբանական չէր անտես ընել ու տեղի տալ որ Տօքթօրին ծօ Ու***ութեան անցեալը քրքրէ։ Ուստի բժիշկն այս նկատումներով ունեցած պարտքն Անահիտի վճարելէ եւ անոր բարեացակամութիւնն ու աջակցութիւնն ապահովելէ վերջ, յարգական ձեւերով բաժնուեցաւ օրիորդին թեւէն և տանտիրուհւոյն առաջնորդութեամբ — որ ան ալ իր նկատումն ունէր Տօքթօրն երեկոյթին հրաւիրելուն և անոր հետ ընտանութիւն հաստատելուն մէջ— սկսաւ սրահին շրջանն ընել և նոր նոր դէմքերու ծանօթանալ։

Վերջապէս պարի ժամերն հասան ու երիտասարդներու եւ օրիորդներու անընդհատ երթեւեկն ու փութկոտ խրախճանքը մեծ ոգեւորութիւնով ողողեց սրահը։ Ընկերութեան մէջ անուն ունեցող ***ներ՝ հպարտ իրենց արժանեաց վրայ, երեկոյթին զարդն համարուող օրիորդներու հետ կանուխէն համաձայնած, հիմայ լոկ ձեւակերպութեան համար կնամեծարական յարգանքներով եւ գլուխ, իրանի, թեւերու տարօրինակ կորութիւններով կ'խոնարհէին ***ներուն առջեւ եւ քաղաքավարական Նրբերանգ խօսակցութիւններու և ապաշողական ակնարկներու հրապոյրով պարի կ'հրաւիրէին զանոնք։

Իսկ երկրորդ կարգի երիտասարդներ, ***ներուն նման ուշ մնացած, մէյմը հոս մէյմը հոն կը դիմէին *** մը ձեռք անցընելու յոյսով։

—Առաջիկայ ***ին կ'բարեհաճի՞ք զիս պատուել օրիորդ։

—Ամենայն սիրով, եթէ արդէն Զարեհին ***ած եղած չըլլայի.

—Ուրեմն կ'ներէ՞ք որ ***ին յուսամ.

—Դժբախտաբար ստիպուած եմ զրկուիլ այդ պատիւէն, ***ն Միհրանին հետ պիտի դառնանք։

—Ո՜հ, բախտս դէչ կ'երթայ, օրիորդ, գոնէ ***ին համարշնորհ մը։

—***ին, ո՛հ անհաւասկ ***նէ, ամբողջովին լեցուած է։

Ուրիշ զոյգ մը։

—Այս ի՛նչ դժբախտութիւն օրիորդ, այս գիշեր բոլորովին պիտի զրկո՞ւիմ ձեր շնորհներէն։

—Ցաւ ի սիրտ պիտի չկրնամ վայելել ձեզ պարակից ըլլալու հաճոյքը ամբողջ պարին համար ***ած եղած եմ։

—Գոնէ ***ին ըլլայինք։

—Ատիկայ ձեր եւ իմ ***իս հետ կարգադրելու էք։

Վերջապէս տանտիրուհւոյն փափկանկատութեան շնորհիւ, առանց մէկու մը արժանապատուութիւնը վիրաւորելու, իւրաքանչիւրն իր պար ընկերը գտաւ։ Իսկ Տօքթ. Ոսկի, հաւատարիմ իր «գեղեցիկ սեռը չվշտացնելու» սկզբունքին, կարելի եղածին չափ շատ թուով ***ներու ***ած եղաւ, ցաւելով միանգամայն որ, ալ աւելի չէր կրնար մանրամասնել պարերու հատուածներն, որպէս զի ուրիշ օրիորդներ ալ գոհացնէր։

Բայց Անահիտ միշտ իր բարձր դիրքին վրայ էր. հօրը գործը ի՛նչ վիճակ ալ ստացած ըլլար, երեկոյթին մէջ չէր կրնար հակազդեցութիւն ունենալ իր հիմնալի գեղեցկութեանն ու անզիմադրելի հըրապոյրին վրայ, քանի որ Նպատակեանց դահլիճն ոչ սեղանաւորական *** էր եւ ոչ ալ առեւտրական ***, մանաւանդ որ բարձր դասու երիտասարդներէ շատերն մաքէն իսկ չէր անցներ ամուսնութիւնն, և երբ ամուսնութիւն չկայ գործին մէջ, բնական էր որ գեղեցկութիւնն ու հրապոյրն իշխէին սրտերու վրայ։ Սակայն Օր. Շիրինեան մէկ սրտի մը վրայ կ'ուզէր իշխել. իր միակ փափագը Տօքթօրին սանձը ձեռք բերելն էր. չէ՛ թէ երիտասարդին նկատմամբ մասնաւոր սէր մը տածելուն, այլ մանաւանդ զայն իր առջեւ խոնարհեցնելով, ամբողջ երեկոյթին տիրապետած ըլլալու փառքն ստացած պիտի ըլլար. ասկից զատ հարիւրին յիսուն հաւանականութիւն մը կ'նշմարէր օր մը Տօքթօրին հետ ամուսնանալու մասին, ուստի պարերն սկսելուն ամբողջ խորամանկութիւնովը զինուած, վերջապէս յաջողեցաւ ***մը դառնալ Տօքթօրին հետ։ Շար.